

# GŁOS NARODU

Nr. 155. — ROK XLII.

PIĄTEK

7 CZERWCA 1935.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW KRZYŻA 11  
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.

Przedpłata wynosi:

	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	z obniżeniem	bez obniżenia		
Miesięcznie . . . . .	5- zł.	4-50 zł.	5- zł.	8- zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Redakcja niezamówionych artykułów  
nie zwraca i nie honoruje, listów  
nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony  
od godziny 11. do 13.

## Jeszcze raz „grochem o ścianę“.

Jest może (nawet najprawdopodobniej) bezcelowe wytaczać dziś argumenty przeciw pewnym postanowieniom projektów ordynacji wyborczej opracowanych przez B. B. — Doświadczenie bowiem uczy, że sprawy do których załatwiania powołany jest parlament, decydowane są na plenum klubu BB. Utańczyło się nawet określenie: „mały parlament” na oznaczenie plenum klubu B. B. — A odnośnie projekty zostały uchwalone „jednomyślnie” przez ten klub. I jakkolwiek niektórzy posłowie, jak p. Dratwa i Sanojca, początkowo oponowali, potem jednak obydwa cofnęli swoje zastrzeżenia, a poseł Kozłowski z Garwolina — pisał „Nowy Dziennik” — nawet uściślał serdecznie p. Sanojca za jego „ofiary z przekonania”!

Mimo to jednak trzeba te argumenty przytoczyć! Choćby dla zaznaczenia, że mimo istnienia „jednomyślności” w klubie BB. nie ma na tym punkcie jednomyślności w społeczeństwie.

**ZASADNICZO DOBRY POMYSŁ.** — O wszystkich trzech ordynacjach trzeba zgóry powiedzieć, że każda z nich jest „białym krukiem” wśród ordynacji, jakie znamy. Nigdzie nie znaleźlibyśmy analogii ani do ordynacji sejmowej, ani senackiej, ani wyborów Prezydenta. Pokazaliśmy geniusz inwencji. Jesteśmy oryginalni. Bodaj, czy kiedyś nie powiedzą, że byliśmy — oryginalnymi.

Ale to tylko — mimochodem! Co do szczegółów, to podkreślamy, że dobrą stroną ordynacji stanowi to, iż inne zasady zastosowano przy opracowywaniu ordynacji do Sejmu, a inne przy ordynacji do Senatu. Zawsze twierdziliśmy, że Senat nie powinien być „Sejmem w miniaturze”. Powinien reprezentować doświadczenie i autorytet. Dlatego powinien być inaczej wybierany, niż jest wybierany Sejm. Jeśli Sejm ma być „reprezentacją polityczną” społeczeństwa, pochodząca z powszechnych i równych wyborów, to nią nie powinien być Senat. Nawet Francja to rozumie. Jej senat jest reprezentacją wyłanianą przez samorządy. To wpływa na jego skład personalny. To sprawia, że Senat francuski ma inne oblicze polityczne, niż Izba Deputowanych i inaczej, niż ona, na sprawy państwa patrzy.

Twórcy projektów polskich rozumieli i to na conto ich zasług lojalnie zapisujemy. Ale z tego nie wynika, by zrobili należyty użytek z tej rozumnej zasady. Sądzi- my, że w czasach sympatii dla korporacjo- nizmu, można było spróbować nadać Sena- towi charakter ciała korporacjonistycznego. Tak zrobiła Portugalia. Jeśli się próbuje róż- nych eksperymentów, można było i tę, niezbyt ryzykowną, próbę zrobić.

**KOLEGJA WYBORCZE.** — Natomiast z całą siłą przekonania musimy za niebez- pieczną i szkodliwą uznać zasadę kolegów wyborczych przyjętą w ordynacji sejmowej.

Kolegja wyborcze są przeciwne konstytu- cji. Bezpośredniość wyborów zagwaranto- waną w konstytucji sprowadzają do zera. Przyjęta „poprawka” o uzupełnianiu kole- gów przez reprezentantów społeczeństwa nie zmienia tego stanu rzeczy. Jest bowiem praktycznie niewykonalna. Chcielibyśmy widzieć tych 20 tys. bohaterów, którzy od- ważają się defilować przez urzędy rejentalne i swoimi podpisami firmować zgłoszenia swoich reprezentantów. Chcielibyśmy wi- dzieć tych bohaterów, którzy się odważą kwestionować — bo na to wyjdzie ich krok. — skład kolegów wyborczych.

Wprawdzie p. Sławek zapewniał, że rząd chce by wybory były „wolne”, powiedział nawet parę słów ostrych pod adresem „lizusów administracyjnych”, którzy maltretowa- niem obywateli będą się chcieli przypodo- bać władzom centralnym. P. Sławek jednak nie ma daru wszechobecności i wszechwie-

dzy. Lękamy się, że mimo jego najlepszej chęci „lizusy administracyjne” będą robiły swoje.

**JĄDRO KOLEGJÓW.** — Wreszcie — B. B. nie jest wieczny. Nikt nie wie, jakie przeobrażenia może nam przynieść przy- szłość. Może nawet niedaleka. Ordynacja wy- boreza do Sejmu, nietylko nie zabezpiecza państwa przed ewentualnymi niebezpieczeń- stwami przyszłości, ale je prosto na te niebezpieczeństwa wprost wystawia.

Trzeba sobie zdać sprawę z tego, w czym tkwi główna słabość ordynacji!

Jest nią skład personalny kolegów wy- boreznych. Główny i właściwy ośrodek tych kolegów stanowią będą ludzie z samorząd- dów terytorjalnych. Kto będzie miał w przy- szłości w ręku samorząd terytorjalny, ten będzie miał w ręku także kolegija wyborcze i oczywiście ten będzie decydował o parla- mencie.

Dodajmy do tego jeszcze, że znaczną rolę grać będą reprezentanci samorządu gospo- darczego, więc przedstawiciele organizacji zawodowych. Dziś B. B. ma w ręku organi- zacje zawodowe rolników, przemysłu, rękod- zięcia i (przez Z. Z. Z.) znaczną część orga- nizacji robotniczych. Ale, czy tak będzie zawsze? Czy się nie lęka, że rozwój politycz- ny w bliskiej nawet przyszłości może te or- ganizacje oddać w inne zupełnie ręce? Ze skutkiem tego za jednym zamachem cała si- la B. B. zostanie skruszona, i że na podsta- wie tej samej ordynacji wyborczej, która B. B. dała parlament w ręce, B. B. ten parla- ment straci i odda go w ręce np. najskraj- niejszej lewicy?

Jest więc B. B. bardzo lekkomyślny. — A lekkomyślny nietylko w zabezpieczeniu własnych interesów (co jest dla nas obojęt- ne), ale i w zabezpieczeniu spokojnej przy- szłości państwa.

Oczywiście zdajemy sobie sprawę z tego, że te wszystkie argumenty są grochem rzu- canym o ścianę. B. B. przyjął ordynacje u siebie, przyjmie je też bez zasadniczych zmian na sesji Sejmu.

Niech jednak zostanie na pamiętkę choć jedno ziarnko tego grochu.

W. Z.

Kupuj tylko w Drogerii im. św. Teresy

**STEFANA HYŁY**  
KRAKÓW, UL. WIŚLNA 6.

mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie  
kosmetyki, gąbki, galanteria toaletowa  
zioła, chemikalia i t. d.

Towar w wielkim wyborze, najlepszej jakości.

Ceny niskie. Ceny niskie

### Język flamandzki uznany w sądownictwie.

**Bruksela, 6. 6. (PAT).** Izba uchwałała dziś większością 95 przeciw 40 przy 22 wstrzymujących się, projekt ustawy o języ- ku w sądownictwie. Projekt ten określa, iż w częściach kraju z większością ludności flamandzkiej, dopuszczalne będzie używa- nie w sądach języka flamandzkiego. Dla Brukseli projekt ustanawia przepisy o uży- waniu obu języków francuskiego (dla Walon- ów) i flamandzkiego (dla Flamandów).

**KATOLIK MINISTREM GOSPODARKI SPO- LECZNEJ W HOLANDJI.**

**Haga, 6. 6. (PAT).** Docent Katolickiej Aka- demji Handlowej i dyrektor elektrowni pro- wincji Limburg profesor dr. Gelissen został mianowany ministrem gospodarki społecznej

## Przebieg przesilenia rządowego we Francji Min. Laval rzekł się tworzenia gabinetu.

**Paryż. (PAT).** O godz. 20-ej p. Laval oznaj- mił prezydentowi Republiki, że **zrzeka się misji tworzenia gabinetu.** Oświadczył on, że wniosek parlamentarnej grupy radykałów uchwalony został w warunkach, które nie po- zwalają mu żywić nadziei na osiągnięcie sz- rokokiej większości, która uważa za niezbędną dla rządu, mającego wziąć natychmiast na swe barki odpowiedzialność za uzdrowienie stosunków finansowych.

Po konferencji z min. Lavalem prezydent Lebrun odbył z kolei konferencję z dep. Del- bosem, prezesem parlamentarnej grupy rady- kalnej oraz prezesem partji radykalnej Her- riotem.

Po 10-minutowej konferencji min. Herriot o godz. 21.15 opuścił w towarzystwie dep. Del- bosa Pałac Elizejski.

W kołach politycznych przypuszczają, że Herriot przyjął misję utworzenia gabinetu pod warunkiem dokonania uprzednio konsul- tacji z przedstawicielami grup politycznych.

W kuluarach Izby dość sceptycznie zapa- trują się na ewentualne wyniki misji Herrio- ta wskazując, iż po nieudanych próbach sformowania gabinetu, definitywnie zostanie po- wołany b. minister Pietri.

### Min. Pietri uzyskał misję tworzenia rządu

**Paryż. (PAT).** O godz. 10-ej wieczorem b.

minister marynarki Pietri został wezwany do Pałacu Elizejskiego i był niezwłocznie przyje- ty przez prezydenta Republiki.

Min. Pietri opuścił Pałac Elizejski o godz. 22.15. Oświadczył on dziennikarzom, iż uzy- skał misję utworzenia rządu. Zastrzegł się je- dnak, że definitywnej odpowiedzi udzieli do- piero po porozumieniu się z przywódcami po- litycznymi, w szczególności z radykałami Her- riotem i Delbosem.

Min. Pietri w środę wieczorem przeprowa- dził rozmowy z radykałami Herriotem i Del- bosem oraz z przewodniczącymi Senatu i Izby deputowanych.

### Min. Pietri prowadzi rozmowy.

**Paryż, 6. 6. (PAT).** Pietri oświadczył dzien- nikarzom, że dziś od samego rana prowadzi będzie dalsze narady, dodając, iż zamierza za proponować socjalistom oraz innym ugrupo- waniom od radykałów socjalnych do skrajnej lewicy, wziąć udział w tworzeniu rządu na możliwie jaknajszerszej podstawie. Jest to warunek — zaznaczył Pietri — który uważam za zasadniczy. Rozmowy prowadzone w ciągu dzisiejszego ranka mieć będą znaczenie decy- dujące.

## Życiorys min. Pietri.

Deputowany Korsyki. Francois Pietri na- leży w Izbie do grupy republikańskiej lewicy. Na terenie parlamentarnym znany jest jako znawca zagadnień finansowych i morskich. — Pełnił on odpowiedzialną we Francji funkcję inspektora finansów. W roku 1917 zostaje ge- neralnym inspektorem finansów. Mandat do Izby uzyskuje w r. 1924. W czasie swej więc stosunkowo niedługiej kariery parlamentarnej pełnił on kilkakrotnie odpowiedzialne stanowi- ska w rządzie. W gabinecie Briand - Caillaux (1926) był podsekretarzem stanu w minister-

stwie skarbu. Następnie w gabinecie Tardieu (1930) obejmując tekę ministra kolonii. Skołat jest ministrem budżetu w gabinecie Laval (1931) oraz ministrem obrony narodowej w ga- binecie Tardieu (1932). W swym drugim ga- binecie Daladier powierzył mu tekę ministra finansów, lecz w czasie słynnych wypadków lutowych, Pietri złożył tekę protestując prze- ciwko usunięciu ze stanowiska prefekta policji Chiappe'a. W ostatnich gabinetach piastował on tekę ministra marynarki wojennej. Dep. Pietri liczy 58 lata.

## Lewica francuska sejmikuje.

**Paryż 6. 6. (PAT).** Na odbytem dziś w nocy zebraniu delegatów ugrupowań le- wicowych od radykałów socjalnych do komu- nistów, uchwalono porządek dzienny, stwierdzający, iż tymczasowe rozwiązanie polegać winno na utworzeniu rządu szerokiej większości demokratycznej, któryby cieszył się poparciem organizacji robotni- czych i sił prawdziwej demokracji, aby zła- mać spekulację, przygotować przyszłe wy- bory, prowadzić walkę z kryzysem i dążyć do zapewnienia pokoju. Ugrupowania lewi-

cowe postanowiły prowadzić między sobą dalsze narady, celem opracowania tego ro- dzaju programu i w tym celu każda grupa wyznaczyła dwóch lub trzech delegatów, któ- rzy mają wziąć udział w pracach wspólnie powoływanej komisji.

Pod koniec posiedzenia niektórzy z ucze- stników podkreślali, że sprawa udziału so- cjalistów w rządzie nie została, bynajmniej, zdecydowana i że wysiłki w kierunku osią-gnięcia zblżenia mogą wydać owoce, nie w chwili obecnej, lecz dopiero w przyszłości.

## Parlament francuski przygotowuje wojnę domową Afisz „Croix du Feu“.

**Paryż, 6. 6. (PAT).** Zaostrzający się kryzys polityczny wywołuje szeroki oddźwięk w orga- nizacjach społecznych. Na uwagę zasługuje afisz, jaki organizacja Croix de Feu wywiesiła dziś w Paryżu oraz na terenie całej Francji. Tekst wydrukowany na afiszu jest następu- jący:

„Kasy państwowe są puste. Spokój jest zagrożony. Naród oczekuje chleba i pracy. — Rząd ośmiela się powiedzieć w parlamencie: zwalczamy spekulantów, pozwólcie nam pra-

cować. W niespełna 24 godziny rząd ten jest obalony. Deputowani z prawicy i lewicy, nie- wolnicy międzynarodówek kapitalistycznej i marksistowskiej przygotowują wojnę domową.

Konfederacja narodowa b. kombatantów w imieniu 3 i pół miliona członków wydała manifest, domagający się m. in. zgnięcia spekulacji, przeciwstawienia się niemocy po- lityków i poniesienia koniecznych ofiar na rzecz państwa“.

—0000—

**MORD W SOWIETACH O PODŁOŻU POLI- TYCZNYM.**

**Moskwa, 6. 6. (PAT).** W Stannica Krym- skaja zamordowana została kobieta, prezes rady wiejskiej. Zamach ma podłoże politycz- ne.

**600 DOMÓW SPLONEŁO W STOLICY CHIN.** W dzielnicy portowej Nankinu wybuchł gwałtowny pożar, który rozszerzając się z wiel- ką szybkością zniszczył zgóra 600 domów ubo- giej ludności chińskiej.

—0000—

# O czym piszą inni?.. Ruch korporacjonistyczny w świecie.

Irytująca sprawa.

Sprawa nagonki na Ks. Biskupa Losińskiego (a także i na Ks. Biskupa Łukomskiego z Łomży) jest sprawą irytującą. — W pewnych miejscowościach dochodzi do takich faktów, jak publiczne spalanie „kukły” biskupa w Kielecach. Równocześnie jednak prasa katolicka nie może prowadzić obiektywnej obrony zaczepianych codziennie książy Kościoła. Niedawno „Głos Narodu” został skonfiskowany za zamieszczenie komunikatu K. A. P. wyświeclającego stanowisko Ks. Biskupa z Łomży. Dziś zaś „Gazeta Polska” donosi z Wilna:

„Starostwo grodzkie skonfiskowało dziś „Dziennik Wileński” i „Głos Wileński” za zamieszczenie skonfiskowanego komunikatu Agencji Kat., będącego nieprawdziwą wiadomością z Łomży, mogącą wywołać w społeczeństwie niepokoje”.

Od dziekana pińczowskiego dekanatu otrzymaliśmy protest wszystkich parafii tego dekanatu przeciw nagonce pism i pewnych stowarzyszeń na Ks. Biskupa Losińskiego. Nie możemy go jednak, niestety, zamieścić. Nie chcąc ryzykować... Nie możemy zamieścić nowego komunikatu K. A. P. wyjaśniającego faktyczny stan rzeczy w Łomży.

Zywioty antyreligijne.

W tej sprawie zabiera głos „Kurjer Warszawski” i oświadcza:

„Już z najodpowiedzialniejszych oznajmień rządowych wiadomo, że władze trafnie oceniają w tej chwili spokój i równowagę w narodzie i zdają sobie sprawę z wielkiego znaczenia tych czynników duchowych dla najbliższej polityki wewnętrznej. W istocie — kiedy w Polsce, w dzisiejszym jej ustroju zabrakło takiej indywidualności, jak ś. p. J. Piłsudski, to władze polskie stanęły w obliczu specjalnych trudności, których opanowania muszą oczekiwać przedewszystkiem od możliwie najstarszego usuwania ze społeczeństwa wszelkich zasadniczych momentów fermentacyjnych. Ale cóż? Właśnie przy takim to arcy-ważkim zwrocie w naszej historii bieżącej zjawiają się ludzie, wywołujący niezmiernie niebezpieczne dla ducha antonizmów masowych w dziedzinie, pełnej, jak żadna inna, dopiosłych wrażliwości. Ożył nie mogą się tu nasuwać pytania różnorodne, niecierpliwe a najgłębiej usprawiedliwione?”

Ale narazie nie będziemy się jeszcze zbyt bacznie przyglądali ani intrzydze, ani jej mistrzom. Nie wątpimy bowiem, że pierwszą sparaliżuje, a drugich zniechęci solidarny protest społeczeństwa katolickiego. W każdym razie jesteśmy ostrzeżeni. Wiemy, że żywioty rozkładu nie rezygnują, że gotowe są wyzykiwać wrażliwość społeczną, że nie wyrzekły się swych rachub antyreligijnych. Trzeba tedy, aby ta przestroga utkwiała mocno w naszej świadomości”.

Przed batalią w Sejmie.

„Wieczór Warszawski” zapowiada, że najgorętsza walka na nadzwyczajnej sesji Sejmu rozegra się dokoła ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

„W ordynacji sejmowej — pisze — przedmiotem głównego ataku będą kolegi wyborcze, które cała opozycja będzie starała się zastąpić inicjatywą samych wyborców. W grę pójść argumenty zarówno prawne, jak i polityczne. Interesujące jest tu, w jaki sposób autorzy projektu ordynacji sejmowej będą bronić jej przed zarzutem sprzeczności z nową Konstytucją.

Lewa strona opozycji zaatakuje także zmniejszenie liczby posłów i będzie domagać się zastosowania w ordynacji wszystkich pięciu przymiotników, łącznie z proporcjonalnością.

Nie mniej namiętnie będzie zwalczana także ordynacja senacka. Tutaj odpadnie wprawdzie zarzut niezgodności z Konstytucją, ponieważ Konstytucja sprawę senatu pozostawia całkowicie otwartą. Tem ostrzejsze jednak będą ataki na elitarny charakter przyszłego senatu”.

Największa organizacja Polaków w Ameryce pod wpływami Hodura.

W organie amerykańskiej sekty Hodura, w tygodniku „Straż”, znajdujemy sprawozdanie z mowy p. Romaszkiwicza, prezesa sanacyjnego dziś „Związku Narodowego Polskiego”, która wygłosił na „synodzie” sekty Hodura w Chicago (o czym już donosiliśmy).

„Mowa prezesa Związku Narodowego Polskiego robi na słuchaczach dodatnie wrażenie. P. prezes mówi o tem, co członkowie Kościoła Narodowego już dawno wiedzieli,

II. Z ubolewaniem wskazał na wiedeńską konferencję ks. Müller, Belgijszyk, że brak jest na zjeździe, poświęconym ruchowi stanowo-zawodowemu, przedstawicieli Niemiec, które przecież miały takich pionierów ruchu korporacyjnego jak: biskup Ketteler, prof. Hitze, i wielu innych. Hitlerowska rewolucja zmieniła Niemcy w zupełnie nowym sensie. Na podstawie prawa o ustroju narodowej pracy z 20 stycznia 1934 przemysł niemiecki oparto na zasadach przywództwa (Führerprinzip). „Führerowi” (tj. przemysłowcowi, przeciwstawiono jego pracowników jako „Gefolgschaft”, mających wprawdzie prawo wybierać swą radę zaufania, ale tylko z tych członków złożoną, których proponuje Führer. Nadzór sądowo-rozjemczy przysługuje mianowanemu z urzędu „powiernikowi pracy”, który ma prawo wydawania ogólnie wiążących przepisów. Uchylono zupełnie układy cennikowe. Są pewne i dobre strony w tym układzie stosunków. Uznania np. godną jest chęć przezwyciężenia walki klas i ten wielki nacisk na sprawy społeczne. Ale ujemną cechą jest sztywność samego systemu. Wiele z tych oddziałów i pododdziałów przemysłowych, zorganizowanych jak wojsko, musi pozostać na papierze. Stosunek pracodawców i robotników ułożony jest tak jak oficera do szeregowca, niewątpliwie utrzymać się nie da.

Holandja — jak wynika z referatu ks. J. B. Korsa, rektora katolickiego uniwersytetu w Nijmegen — wykazuje wiele podobieństw do stosunków belgijskich. Silny ruch liberalny zwalcza myśl stanowo-zawodową. Holandia w życiu gospodarczym nastawiona jest wciąż na wolny handel. Mimo to dla rozwoju katolickiego ruchu stanowo-zawodowego istnieje tam dobry grunt, a to z następujących powodów: Holandia pragnie zwalczyć u siebie kryzys i w ustroju stanowo-zawodowym widzi dla siebie ratunek. Szczególnie wśród młodzieży katol. idea ta, posiada wielu gorących zwolenników. Należy zaznaczyć, że ostatnio powstał w Holandji dość ruchliwy ruch narodowo-socjalistyczny, wzorujący się na faszystwie włoskim, obok niego zaś wiele innych partij włącza do swego programu niektóre postulaty korporacyjne, jako drogę, wiodącą do walki z kryzysem gospodarczym.

Katolicka myśl korporacjonistyczna nie obca jest Polsce, w której zarówno prasa katolicka, jak i liczne publikacje od lat szeroko rozwijają przewodnie idee społecznych encyklik papieża. Przenikają one tą drogą do coraz szerszych rzesz społeczeństwa. Jak obecnie ruch ten przedstawia się w Polsce, o tem na zjeździe wiedeńskim mówił obszernie ks. dr. E. Kozłowski, dyrektor Katol. Szkoły Społecznej i sekretarz Rady Społecznej przy Prymasie Polski. Jeżeli dotychczas postępy realne w zakresie

z mianowicie, że bp. Hodura jest duchowym wodzem Polonii w Stanach Zj., że K. N. jest jedynym stróżem i opiekunem polskości w Ameryce. Chyląc czołem przed Kościołem Narodowym i Jego Pierwszym Biskupem, p. Romaszkiwicz nazywa ks. bp. Hodura apostołem polskości na Wychodźstwie „biskupa” Grochowskiego, że w Chicago było niedawno dwie polskie narodowe parafie, a teraz jest sześć — wyraża nadzieję, że wszystkie parafie polskie w Chicago będą wkrótce narodowe”.

A zaś drugi dygnitarz Związku, p. Hencel, nawiązując do słów

Trzeba pamiętać, że „Zw. Narodowy Polski” jest największą liczebnie i finansowo najzasobniejszą organizacją Polonii w Stanach Zjedn. Przytoczone fakty dowodzą, że ta organizacja popadła pod wpływy Hodura. Sygnalizujemy niebezpieczeństwo...

Kult wybitnych osobistości.

„Kurjer Poranny” donosi, że w „pewnym” mieście „pewien” inspektor szkolny, chcąc sobie zyskać „pewnego” kuratora, zwołał nauczycielstwo na konferencję, by obmyślić plan uczczenia imieniem p. kuratora. Ustalono:

1) W dniu imienia na pierwszej lekcji wychowawcy wygłoszą we wszystkich szkołach specjalne pogadanki o życiu, czynach i zasługach kuratora.

2) W ciągu całego tygodnia należy mieć na uwadze „moment imienny” i pod tym kątem oddziaływać na młodzież.

3) Wszystkie szkoły wyłonią delegację uczniowską, która złoży kuratorowi laurkę i życzenia”.

I jeszcze, że każda klasa zakupi portret p. kuratora... „Kurjer Poranny” jest oburzony. Dlaczego? Alboż nie żyjemy w okresie kultu wybitnych osobistości?

wprowadzenia w życie ustroju stanowo-zawodowego na terenie Polski, trudne byłyby do zanotowania, pochodzi to stąd, zaznaczył referent, że Polacy do końca wojny światowej nie mieli własnego państwa i wszystkie ich dążenia, skierowane były wyłącznie do odzyskania niepodległości. Dopiero encyklika „Quadragesimo anno” skierowała właściwą uwagę społeczeństwa na zagadnienie przekształcenia ustroju społecznego. O ile idzie o okres niepodległości państwowej aż do momentu ogłoszenia encykliki, był to okres zbyt krótki, by myśl korporacyjna mogła znaleźć dostateczne rozpowszechnienie. Poza tem trzeba uwzględnić, że państwo nasze powstawało w czasie silnych wpływów liberalnych, które korporacjonizm zwalczały. System korporacyjny był natomiast przedmiotem żywszego zainteresowania sfer naukowych katolickich, ale raczej z historyczno-teoretycznego stanowiska. Tem się tłumaczy, że dopiero encyklika „Quadragesimo anno” jest w Polsce przedmiotem pilnych i szeroko rozpowszechnionych studiów. — Dzieje się to szczególnie dzięki pracy licznych katolickich stowarzyszeń. Ponieważ zaś głównym przedmiotem encykliki jest nowy ustrój społeczny, turuje się w ten sposób drogę dla przejęcia polskiej opinii publicznej zrozumieniem zasad i celów tego ustroju. Bardzo ważną pomoc i oparcie znalazł ten ruch w powołanej do życia przez ks. Prymasa z inicjatywy Ojca św. — Radzie Społecznej. Zadaniem jej jest popularyzowanie zasad encykliki, a zwłaszcza studiowanie problemów związanych z nowym ustrojem, w szerokich masach społeczeństwa. Doszliśmy do tego, co w naszych stosunkach jest dużym sukcesem, że i u nas nazwa korporacjonizm silnie się zadomowiła. Nie są to już małe koła, które w nowym ustroju widzą panaceum przeciw chaosowi życia gospodarczego i społecznego, ale za zysk nawet uważamy to, że korporacjonizm spotyka się z coraz większą reakcją negatywną ze strony sfer liberalno-kapitałistycznych. Ta ich reakcja jest nam bardzo na rękę. — Idzie nam głównie o przygotowanie umysłów dla idei korporacyjnej. Uważamy, że nie należy się spieszyć z realizacją idei stanowo-zawodowej. Przeważa u nas przekonanie, że społeczeństwo nie jest dojrzałe do jej wprowadzenia i uważalibyśmy za niebezpieczne, by w czasach, gdy upiór państwa

totalnego wyrządza tak duże spustoszenia. — Korporacjonizm miał być realizowany. System ten, dąży bowiem zbyt wiele okazać państwu do nadużyć. Nie możemy się pozbawić obawy, że kroki zbyt szybkie mogłyby tylko zaszkodzić. I muszę się przyznać — oświadczył ks. dr. Kozłowski, — że do naszego zainteresowania dla Austrii dołącza się obawa, czy ta próba się uda, czy w umysłowości austriackiego społeczeństwa stworzone są już dostateczne podstawy. Stąd też nie można myśleć o rychłej realizacji ustroju stanowo-zawodowego w społeczeństwie polskim.

Wspominając dalej o nowej konstytucji polskiej, mówca wyraża zapatrywanie, że przy jej tworzeniu przejawiały się także pewne tendencje korporacyjne. W tym samym kierunku pracują także dość dobrze rozbudowane urzędnictwo i socjalno-politycznym charakterze a mające na celu ograniczenie walki klasowej. Mamy u siebie, acz nie wszędzie i nie we wszystkich gałęziach życia gospodarczego parytetyczne komisje rozjemcze i wydziały robotnicze. Szczególnie należy podkreślić ten przepis polskiego ustawodawstwa społecznego, że w niektórych gałęziach gospodarstwa społecznego, umowy taryfowe, względnie decyzje sądów rozjemczych mogą uzyskać moc prawną. Oprócz tego mamy od kilku lat sądy pracy. Tendencjom encykliki, ograniczenia wolnej konkurencji czyni w pewnym stopniu zadość ustawa ograniczająca wolną konkurencję, z drugiej strony także i ustawa kartelowa. Akcja „odproletaryzowania” sfer robotniczych napotyka na duże trudności skutkiem kryzysu. Posiadamy jednak na rzecz proletariatu rolnego ustawę parcelacyjną, przewidującą nawet wywłaszczenie oraz popierającą tworzenie osiedli robotniczych w sąsiedztwie miast. Także i ustawy mieszkaniowe popierają budowę tanich domów robotniczych, a robotnik, który własny dom posiada wysuwa się z natury rzeczy z pod mentalności „proletaryzmu”. O ile zaś idzie o odnowienie ducha chrześcijańskiego w społeczeństwie to tutaj pracuje Akcja Katolicka. Wprawdzie nie wypracowała ona szczegółowego planu w tej dziedzinie, lecz z jednej strony budzi zainteresowanie dla encykliki, z drugiej zaś przygotowuje podstawy dla utrwalenia się zasad zmierzających do odnowienia społeczeństwa w myśl zasad Piusa XI. Droga to jest daleka ale też jest silna wola i silna wiara..

Dr. J. Warchałowski.

## Etjopia i Włochy przed Ligą Narodów.

Ks. W. Tworkowski, pracujący od szeregu lat w Szwajcarii nadesłał — nieco spóźnione sprawozdanie z ostatniej sesji Rady i Zgromadzenia Ligi Narodów. Zamieszczamy z niego ustęp dotyczący sprawy, której w „Głosie Narodu” nie uwzględniliśmy szczegółowo. — Uw. Red. „Głosu Nar.”.

Sensację dnia — pisze ks. W. Tworkowski — stanowił konflikt włosko-abisyński i on to zwyciężną sesję Rady, naogół monotonna zamienił na bardzo interesującą. Konflikt, który już oddawna wytworzył się między „królem królów”, potomkiem biblijnej królowej... Saby, a Mussolinim. Rząd etjopski zwrócił się, jak wiadomo, z prośbą o interwencję do Ligi Nar. powołując się najpierw na 11 artykuł Paktu, a obecnie na 15. Sprawy zasły na afrykańskim kontynencie zbyt daleko, żeby Duce mógł bez szwanku dla swego osobistego prestiżu załatwienie konfliktu genewskiej instytucji przekazać; z drugiej zaś strony rola „pacyfikatora Europy”, jaką na wielką skalę odgrywa, nie pozwala mu w sposób zbyt ostentacyjny nie wygodne dlań paragrafy Paktu przekreślać. no, i przyjazne stosunki z Francją i Anglią na szwank narazić. Słowem spłót sprzecznych interesów, który utrudniał Mussolinimu decyzję, na którą z zapartym tchem Genewa czekała. Nic też dziwnego, że kwestję Etjopii odłożono na koniec sesji.

Konferencjom między Lavalem, Edenem a bar. Aloisim i Tekle Hawariate — tak się nazywa brązowy delegat „króla królów” — nie było końca. Telefony pracowały między Genewą, a stolicami odnośnych państw, a przedewszystkiem Rzymem, prawie bez przerwy. Na zwołanie posiedzenia w tej sprawie nie miano odwagi się zdobyć. Aż oto, z piątku na sobotę w noc, bar. Aloisi po telefonicznej rozmowie z Duce oznajmia dobrą wiadomość: Rzym się na ostatnie projekty porozumienia z Addis Abeba godzi.

Nocne posiedzenia zaczynają wchodzić w modę. Tej zimy konflikt jugosłowiańsko-węgierski na nocnym posiedzeniu został zażegnany; o tej samej anormalnej porze, i tym

razem Radę zwołano i na niej przewodniczący odczytał rezolucję, wedle brzmienia której wchodził w życie 5-ty paragraf Traktatu z 1928 roku między Włochami a Abisynją zawartego — (arbitraż), a więc Liga Narodów od interwencji ma się ohwilowo wstrzymać, i do 25 sierpnia czekać na rezultat bez pośrednich rokowań.

Po nim prof. Jeze, radca Etjopji zadał szereg pytań, na które bar. Aloisi odpowiedział deklaracją. Następnie zaczęły się, jak zwykle w podobnych okolicznościach, powinszowania; trwały jednak na szczęście krótko, bo dobrze zasłużony spoczynek należał się członkom Rady, no i... dziennikarzom, których bodaj aż dwustu na ten nocny seans się zjawilo (nie mówiąc o publiczności, żadnej „silnych wrażeń”).

Wolno tutaj zapytać: czy ta rezolucja trwały pokój na afrykańskim kontynencie potrafi zabezpieczyć, czy też tylko odracza krwawą rozprawę, do której dawnoby już, gdyby nie Genewa no. i... deszcze padające w Abisynji doszło? Nikt na to pytanie odpowiedzi dać nie potrafi. Do wrześniejszej sesji tyle jeszcze może zajść niespodziewanych wydarzeń, że roztropniej postąpi ten, kto się od proroczeń w tej drażliwej materji powstrzyma. To pewne, że z jednej strony Liga Narodów wojownicze zapędy mimo swoją słabość trochę hamuje, z drugiej zaś, że podobnie jak nafta w innych częściach świata, tak sama... bawełna w ojczyźnie królowej Saby, nielada pokusę stanowi dla krajów, które mają nadmiar ludności i nie bardzo wiedzą, jak ją u siebie zatrudnić.

Ks. W. Tworkowski.  
Genewa, w czerwcu.

**CZYTELNICY!**

**Zadajcie „Głosu Narodu” we wszystkich kawiarniach restauracjach i na dworcach kolejowych!**

## Na ziemiach Rypiteł

### Zjazd unijny w Pińsku.

W dniach 5, 6, i 7 września roku bieżącego w Pińsku w gmachu seminarjum duchownego odbędzie się V zjazd unijny. Referaty na Zjeździe wygłoszą O. Urban, redaktor „Oriensu”, O. Niemancewicz, profesor seminarjum wschodniego w Dubnie, O. Jacek Woroniecki, Ks. Świrski, prof. U. S. B., jeden z księży profesorów grecko-katolickiej Akademii Teologicznej we Lwowie i O. Cyryl van Terneuzen, prof. seminarjum duchownego w Pińsku. Bezpośrednio po zjeździe Ks. Biskup Mikołaj Czarniecki, Wizytator Apostolski dla obrządku bizantyjsko-słowiańskiego, dokona uroczystej konsekracji kościoła OO. Kapucynów wschodniego obrządku w Lubieszowie k. Pińska. (KAP.)

### Kongres Różańcowy we Lwowie.

W dniach od 14 do 17 bm. odbędzie się we Lwowie Kongres Różańcowy. We właściwy dzień kongresu, a więc w trzecim dniu (16-go) Triduum od godz. 5-tej rano odbędzie się **spowiedź we wszystkich kościołach**, a o 7-mej Msza św. i Komunia św. generalna, poczem procesje ze wszystkich kościołów podążą do kościoła Matki Boskiej Ostrobramskiej, gdzie ks. arcybiskup Twardowski będzie celebrował pontyfikalną Sumę, kazanie zaś wygłosi ks. biskup Kubicki z Sandomierza. Po Sumie ruszy procesja z Cudownym Obrazem Matki Boskiej Różańcowej do kościoła OO. Dominikanów. Na Kongres będą uruchomione pociągi popularne, przy czym będą stosowane zniżki indywidualne w wysokości 50%.

### Ogólno-polski zjazd docentów.

W dniu 8-go b. m. odbędzie się w Warszawie zjazd docentów państwowych szkół akademickich w Polsce. Zjazd ten ma na celu zorganizowanie docentów wyższych uczelni polskich w chwili, gdy nowa ustawa o szkołach akademickich rozszerzyła nieco uprawnień docentów w kierunku samodzielnej naukowej pracy.

### 8 osób rannych w katastrofie autobusu

Autobus pasażerski P. K. P., kursujący na linii Białystok — Grajewo uległ w odległości 1 km. od Knyszyna katastrofie. — Autobus wpadł na drzewo, które obalił, następnie przejechał jeszcze 11 metrów, poczem wpadł jeszcze raz na drzewo, o które się przewrócił. — Ośmiu pasażerów odniosło rany, z czego dwie ciężkie. Pierwszej pomocy udzielili ofiarom katastrofy lekarze wojskowi, znajdujący się na komisji poborowej w Knyszynie. Przyczyna katastrofy jeszcze nie jest ustalona.

### Nie umknął przed sprawiedliwością.

Wydział śledczy w Częstochowie aresztował Ant. Jaskólskiego, jednego ze sprawców dokonanej przed kilkunastu dniami na Śląsku Niemieckim pod Goerlitz (Zgorzelice) napadu rabunkowego na wagon pocztowy. Podczas rewizji w mieszkaniu Jaskólskiego wykryto większą ilość waluty niemieckiej i innej. Jaskólski w listopadzie ubiegłego roku opuścił mury więzienne po odsiedzeniu kary 3 i pół lat za kradzież.

### Nadużycia w Banku Ziemi Rzeszowskiej bada delegat Min. Skarbu.

Przed niedawnym czasem w Rzeszowie wszczęto śledztwo przeciwko władzom Banku Ziemi, w związku z krociowymi nadużyciami, sięgającymi do kwoty 350.000 zł. Poszkodowanych w tej sprawie jest bardzo dużo osób zarówno z Rzeszowa, jak i z okolicy, którzy z niecierpliwością oczekują wyników dochodzeń. Obecnie przyjechał do Rzeszowa delegat Ministerstwa Skarbu, który przez kilka dni przeprowadzał szkoleń ksiąg oraz przeglądał protokoły posiedzeń Zarządu i Rady Nadzorczej. Do Sądu grodzkiego wpłynęło kilkadziesiąt skarg cywilnych przeciwko członkom Banku Ziemi Rzeszowskiej, którzy swego czasu deklarowali udziały, o dopłatę względnie o zapłatę całego udziału.

### Za 300 zł. bardzo dobre świadectwo maturalne.

Przed wileńskim Sądem Okr. stanęli fałszerze świadectw szkolnych, W. Zacharzewski, oraz A. Ścibło. Ścibło podawał się za inspektora szkolnego, a jeszcze jeden fałszerz, St. Jankowski, występował w charakterze sekretarza Kuratorjum. Razem fałszywe tworzyli „komisję szkolną”, która przyjmowała fikcyjne egzaminy, a następnie, po uiszczeniu opłaty za egzaminy w wysokości 150—300 zł., sprzedawała świadectwa szkolne. Nabywcami świadectw byli głównie podoficerowie, ponieważ pomagało im to do awansu i do przejścia na służbę zawodową. Oczywiście nie trzeba dodawać, że egza-

## NA LETNISKO SPOKOJNIE WYJEDZIESZ

Jeśli zakupisz los w szczęśliwej kolekturze

## „DAR” Kraków, Karmelicka 8.

Możesz powrócić zamożnym człowiekiem.

Ciągnięcie już 19 czerwca br.

## Rugi na uniwersytetach niemieckich.

(Korespondencja własna).

Berlin, w czerwcu. Życie akademickie w Niemczech znowu upływa pod znakiem rugów na uniwersytetach. W połowie letniego semestru znowu usunęto kilku profesorów szkół wyższych i zmuszono ich do przerwania rozpoczętych wykładów. Na uniwersytecie w Lipsku, profesor filozofii religii, Joachim Wach niespodziewanie otrzymał od namiestnika Mutschmanna zawiadomienie, że jego katedra zostaje zniesiona. Wstęp do uniwersytetu został niemieckiemu uczonemu zakazany. — O takiej decyzji nie wiedzieli ani władze uniwersyteckie, ani rektor, ani dziekan fakultetu filozoficznego. Okazało się jednak, że i w Berlinie o niczym nie wiedziiano, i że ani ministerstwo oświaty w Berlinie nie zostało uprzedzone o zarządzeniach namiestnika. Pomimo to jednak, zarządzenie Mutschmanna nie zostało cofnięte. Prof. Wach, który nigdy nie zajmował się polityką i wobec którego nie miał zastosowania paragraf aryjski, zmuszony był odejść w stan spoczynku. Zarządzenie to umotywowano par. 6 ustawy urzędniczej, który umożliwia usunięcie każdego urzędnika i profesora rzekomo ze względów oszczędnościowych. Wach jest potomkiem prawnika tego samego nazwiska, który jako prof. prawa karnego i cywilnego był chlubą uniwersytetu lipskiego. Był jednak niewygodnym dla wyznawców nowej „religii” w Niemczech.

Usunięty historyk Otton Hoetzsch stał się ofiarą tendencji antyrosyjskiej w polityce hakenkreuzlerowskiej. Jako profesor historii i dyrektor seminarjum dla historii śród-kowoeuropejskich narodów, prof. Hoetzsch cieszył się na uniwersytecie berlińskim wielkim poważaniem. Był wydawcą zbioru dokumentów historycznych z czasów przed wybuchem wojny światowej, publikowanych

równocześnie w Niemczech i w języku rosyjskim w Moskwie nakładem Wydawnictwa Państwowego. W Niemczech odgrywał poważną rolę w Stowarzyszeniu dla Europy Wschodniej. Przez długie lata Hoetzsch był naukowym eksponentem rosyjskiej orjentacji w niemieckiej polityce zagranicznej. Jako poseł na Sejm Rzeszy, zasiadał na prawem skrzydle; oddawał wielkie usługi rządowi jako doradca w sprawach polityki zagranicznej; był też członkiem niemieckiej delegacji przy Lidze Narodów. Opuścił niemiecką partję narodową kiedy jej przywódcą został Hugenberg i przeszedł do konserwatywnej partji ludowej hrabiego Westarpa. Po przewrocie styczniowym w 1933 roku, Hoetzsch zaniechał działalności politycznej. Hoetzsch stał się ofiarą „Gleichschaltung”. Na wydziale protestanckiej teologii uniwersytetu berlińskiego przeniesiony został w stan spoczynku 65 letni prof. Ernst Sellin, bibliista. Sellin uchodził w kręgach naukowych za autorytet w dziedzinie historii religii żydowskiej; przez szereg lat kierował pracami wykopaliskowymi na Wschodzie. Należał jednak do koła owych teologów protestanckich, którzy odmówili posłuszeństwa „biskupowi” Rzeszy. Równocześnie w stan spoczynku przeniesieni zostali czterej inni profesorowie teologii, chociaż ich wiek nie przeszkadzał im w wykonywaniu czynności profesorskich.

Na wydziale prawa usunięty został z katedry na podstawie paragrafu aryjskiego prof. dr. Walter Jellinek, który jako profesor prawa konstytucyjnego cieszył się sławą światową.

Jak widać proces „czyszczenia” na niemieckich szkołach wyższych w Niemczech trwa.

Zygm. Rożycki.

min sawsze wypadł pomyślnie i zależał nie od kwalifikacji kandydata, ale od wysokości opłaty, wniesionej oszustom. Za 300 zł. miało się świadectwo z samymi piątkami, za 150 zł. świadectwo najtańsze — ze stopniami dostatecznymi. Sąd skazał przestępców na karę więzienia od 1 roku do 2 i pół lat. Równocześnie przed Sądem Wojskowym stanęło 12 podoficerów świeżo upieczonych dyplomantów oszukańczej komisji egzaminacyjnej.

I PODHALAŃSKI KONGRES EUCHARYSTYCZNY W GRYBOWIE odbędzie się od 8 do 10 czerwca br. przy licznych udziale władz i duchowieństwa. Ministerstwo komunikacji przyznało 50 proc. zniżkę we wszystkich klasach i pociągach z miejsca odbycia się Kongresu tj. z Grybowa do miejsc zamieszkania. Kwestją pomieszczenia i urządzenia zajmuje się Komitet, na którego czele stoi burmistrz Grybowa dr. W. Warzecha. Spodziewany jest udział około 100.000 wiernych.

ZABYTKOWE DRZEWA W KIELECKIEM. Urząd wojewódzki w Kielcach (wydział sztuki) uznał za zabytki: grupę sześciu topoli, rosnących przy szosie w dolinie Ojcowskiej i jeden okaz buka w rewirze „Iwiny” w Ojcowie, będące własnością Uzdrowiska w Ojcowie.

ZA ZATRUDNIANIE OBOCOKRAJOWCÓW BEZ ZEZWOLENIA WŁADZ. W sądzie grodzkim w Katowicach odbyła się rozprawa przeciw dyrektorowi oddziału Paramountu, S. Tełtinowi i M. Silbersztajnowi, oskarżonym o zatrudnianie obcokrajowców bez zezwolenia władz. Sąd skazał obu oskarżonych po 500 zł. grzywny.

PRĄD ELEKTRYCZNY ZABIŁ UCZNIA GIMN. W tragiczny sposób zmarł w Stanisławowie 13-letni uczeń 1-szej klasy gimn. Julian Schmerkler. Podczas przypatrywania się ustawianiu namiotu cyrku, poślizgnął się i upadając schwył za niezolowany przewód elektryczny, zwisający nad chodnikiem. Chłopiec porażony prądem przewieziony został do szpitala, gdzie w kilka minut później zmarł.

SKRYŁ SIĘ NA OGNISKU WĘGLOWEM. Na Haldzie Ficynus w Siemianowicach podczas zabawy w chowanego 13-letni Edward Mielczarek skrył się do dołu na Haldzie, wpadając na żarzące się ognisko węglowe. Dopiero po długich poszukiwaniach znaleziono chłopca z spalonymi nogami, poparzonemi rękami i plecami. W stanie beznadziejnym odwieziono go do szpitala, gdzie dokonano amputacji nóg.

ZAKAŁOWAŁ NA ŚMIERĆ 18-MIESIĘCZNE DZIECKO. W Maniewie pow. obornickiego niejaki Czesław Chalupka zabił swoje 18-miesięczne dziecko do tego stopnia, że wskutek otrzymanych ran wkrótce zmarło. Nieludzki ojciec został przez policję ujęty i oddawiony do sądu w Obornikach, zwłoki zaś dziecka przewieziono do szpitala miejskiego, gdzie dokonano sekcji zwłok.

LEDWIE WYSZEDŁ Z WIĘZIENIA, JUŻ SIĘ ZAOPATRZYŁ W REWOLWER. W Miłkowie waleśał się jakiś osobnik, który na widok posterunkowego policji zaczął uciekać, ostrzeliwując się z rewolweru. Uciekający oddał 6 strzałów, które nikogo nie trafiły. Po schwytaniu osobnik ów oświadczył, że dopiero co wyszedł z więzienia i nie chciał dostać się znowu do aresztu. Znalaziono przy nim 13 niewystrzelonych naboju, których nie użył wskutek zacięcia się rewolweru.

MORDERCA PROSI W OSTATNIEM SŁOWIE O KARĘ ŚMIERCI. Przed sądem w Bydgoszczy toczył się we środę i czwartek proces robotnika Ant. Kalaczyńskiego, który zamordował swą żonę i jej trzyletnie nieślubne dziecko. Kalaczyński w ostatnim słowie prosił sąd o karę śmierci. Sąd skazał go na 8 lat więzienia, uwzględniając częściowe zamroczenie psychiczne oskarżonego w chwili zbrodni.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

## Z całego świata.

### Mistrz Paderewski wyjedzie do Ameryki

Według wiadomości z Paryża, mistrz Ignacy Jan Paderewski udaje się do Stanów Zjednoczonych w ostatnich dniach października lub pierwszych dniach listopada. Agencji w Ameryce zajmują się już zorganizowaniem tury koncertowej. Dotychczasowe wiadomości o koncercie radiowym, za pośrednictwem sieci „National Broadcasting Company” nie znajdują potwierdzenia.

### Główny porywacz dzieci w Stanach Zjedn. aresztowany.

Szef policji federalnej w N. Jorku ogłosił komunikat, że pod zarzutem udziału w porwaniu małego Weyerhausera został aresztowany niejaki Volney Davis. W kajdanach pod strażą przeprowadzono go do więzienia w San Pauly. Policja udała się do górzystej okolicy stanu Oregon, gdzie mają się ukrywać uczestnicy bandy porywaczy dzieci.

—00—

ROZBUDOWA MOSKIEWSKIEJ KOLEI PODZIEMNEJ. Z polecenia Ordżonikidze podjęto prace nad budową drugiego odgałęzienia moskiewskiej kolei podziemnej, długości 11 km. Prace zakończone będą prawdopodobnie w połowie 1937 roku.

CUKIER Z TRUCIĄ PRZECIW SZCZUROM W PIECZYWIE. Po spożyciu pieczywa z pewnej piekarni w Kilonji w Niemczech szereg osób zachorowało z objawami zatrucia. Dwie z nich już zmarły. Śledztwo wykazało, że w piekarni tej przez omyłkę zmieszano cukier z trucizną przeciw szczurom. Właściciel piekarni został aresztowany.

DWIE INDIJANKI MIAŁY BYĆ SPALONE NA STOSIE ŻYWCEM. Donoszą z Panama, że na wyspie Luana, leżącej w odległości 120 kilometrów od kanału panamskiego, policja zdołała ocalić dwie młode indjanki szczepu San Blas, które miały być spalone żywcem na stosie przez Indian, jako opętane przez złego ducha. Policja przybyła na miejsce wypadku w chwili, kiedy Indianie czynili ostatnie przygotowania do straszliwego czynu. Ocalone Indianki, siostry w wieku 13 i 18 lat przewieziono do Colon, gdzie zostały umieszczone w jednym z zakładów wychowawczych.

—00—

## Atak hitlerowców na katolicką hierarchję kościelną w Niemczech.

Ostatnie procesy przeciwko zakonnikom katolickim, oskarżonym o nielegalny wywóz dewiz zagranicę, były powodem wydania oświadczenia przez arcybiskupią kurję we Wrocławiu.

W oświadczeniu tem kurja arcybiskupia, potępiając wykroczenia duchownych katolickich o ile zostały sądowo udowodnione, zastrzega się, że wyższe władze nie ponoszą za to żadnej odpowiedzialności, władza biskupia w stosunku do zakonów jest ograniczona. Nadto, że oskarżeni działali bez złej woli, nie zdając sobie sprawy z wagi i charakteru czynu. W załączeniu kurja wyraża ubolewanie, że indywidualne przestępstwa jednostek wykorzystywane są przez niektóre organy prasy dla ataków na Kościół katolicki, a nawet katolickie organizacje dobroczynne, i wyraża nadzieję, że może kiedyś w przyszłości wyroki te i „przestępstwa” inaczej się będzie oceniać, zważywszy zasługi, jakie klasztory te i organizacje dobroczynne położyły dla dobra społeczeństwa.

W związku z powyższym oświadczeniem arcybiskupiej kurji wrocławskiej, prasa hitlerowska urządziła uogólnioną nagonkę na Kościół i duchowieństwo katolickie. — Prasa hitlerowska uważa, że oświadczenie to jest prowokacją niemieckich sądów. Jednocześnie piętnuje tę część prasy, która to oświadczenie zamieściła, żądając wyciągnięcia wobec tych dzienników jak najostrożniejszych konsekwencji.

Ministerstwo Sprawiedliwości wystąpiło również ostro przeciwko deklaracji kurji wrocławskiej, ogłaszając odpowiedni komunikat.

Komunikat zaprzecza, jakoby oskarżeni nie zdawali sobie sprawy z karygodności popełnionych czynów, insynuując ordynarjatowi biskupim branie udziału w wykroczeniach członków zakonów, oraz uważa, iż deklaracja jest oskarżeniem przeciw sądownictwu niemieckiemu, przeciwko czemu zakłada w imieniu sądownictwa niemieckiego stanowczy protest.

Spowodu opublikowania deklaracji kurji wrocławskiej, według doniesień prasy, zawieszono w wykonywaniu swego zawodu około 20 redaktorów pism katolickich, m. in. nawet zastępcę naczelnego red. „Germanii”.

## Wystawa „Sztuki” w Katowicach.

(Korespondencja własna „Głosu Narodu”).

Krakowska „Sztuka”, najstarsze i najważniejsze stowarzyszenie artystów - malarzy w Polsce, urządziła po gościnie w warszawskiej „Zachęcie”, wystawę prac swych członków w Katowicach, w gmachu Województwa Śląskiego. — Dojście ostatnich wystaw „Sztuki” do skutku należy w wielkiej mierze przypisać jej energicznemu prezesowi, Fryderykowi Pautschowi, prof. krakowskiej Akademii S. P. On też na tej wystawie reprezentowany jest najsilniej tak pod względem jakości jak i ilości dzieł wystawionych.

Przedewszystkiem rzuca się w oczy wielkich rozmiarów tryptyk tego artysty p. t. „Ukrzyżowanie”. W tym obrazie odważył się Pautsch rozwiązać trudny problem malarstwa figuralnego z wielką ilością poszczególnych figur, stopionych w jedną, nierozdzielalną całość. Obraz ten odznacza się bogactwem i żywością kolorów. Do obrazów tej miary można zaliczyć doskonale namalowany „Pochód Słowian” i plendrirowe „Świecenie ziół i owoców”. Portret zbiorowy rodziny artysty wydaje się jednak najdoskonalszym jego dziełem, który w portretach (np. portret prof. Łatkowskiego, dyr. Kopery) prosto, z ogromnym wyczuciem charakteru oddawia podobiznę danej osoby. Prócz tego ma cały szereg doskonałych t. zw. martwych natur i pejzaży.

Wojciech Weiss wystawił akty kobiece, w których jest mistrzem, i kilka dobrze wyczu-tych pejzaży. Sichulski w osobnej sali wystawił kolekcję prac, w których wykazuje charakterystyczne walory swego oryginalnego talentu. Karpiński jest mistrzem tonacji, ma pierwszorzędną portret kobiecy, portret Sol-skiego i b. dobrą martwą naturę. Axentowicz jest reprezentowany subtelną kompozycją „Or-mianie w Polsce” i kilku innymi charakterystycznymi pracami. Aneri ma wyczu-tych pejzaży w stylu pokrewnym pracom W. Weissa. St. Filipkiewicz wytrawny malarz pejzażu polskiego ma kilka typowych swoich krajoobrazów, z których zwłaszcza morskie ogólnie się podobają. Wystawiają ponadto: Kamocki, zaszczytnie znany pejzażysta, Pieńkowski, Podgórski i Da-diez.

Jako goście w wystawie biorą udział: Popławski, rzeźbiarz ze zwartą w linii i bryle kompozycją „Złożenie do grobu” i Wł. Hofman, który wystawił: „Śmieciarzy” o prostej, monumentalnej formie, nastrojowy „Pogrzeb” i „Zwiastowanie”, odznaczające się religijnym wyczuciem tego wzniosłego tematu.

Katowice, czerwiec.

S. B.

## Ruch wydawniczy

CZERWCOWY NUMER „PANI DOMU”. — Treść numeru zaczyna artykuł H. Mamelokowej p. t. „Śródmięście czy peryferje” omawiają-ey zalety mieszkania na przedmieściach, a przede wszystkim przyzwyczajanie gospodyń do racjonalnego układania planu dnia. Artykuł „O codziennym nakrywaniu do stołu” mówi o potrzebie dbania o estetykę w życiu codziennym i oszczędnym zorganizowaniu tej pracy. Wiosenne wskazówki kulinarne, i lecznicze dają art. „Sezon szpinaku i sałaty” oraz art. „Zbierajmy zioła lecznicze”. Wrażenia z wycieczki do Stockholmu opisuje art. „Wycieczka”. Przepisy i jadłospisy na czerwiec dopełniają treści ciekawego numeru. Pismo „Pani Domu” jest do nabycia w większych księgarniach, w kioskach gazetowych, oraz w Administracji pisma „Pani Domu” ul. Nowy Świat 9.

## Rzeczy ciekawe

W jakich warunkach pracują misjonarze wśród lodów północy.

We wychodzących w Milwaukee „Nowinach Polskich” czytamy, że niedawno na ze-braniu „Tow. Imienia Jezus” w tem miesiące przemawiał William Campbell, były członek brytyjskiego sztabu policyjnego, który przez długi czas pełnił swe obowiązki w odległym zakątku północnej Kanady, blisko oceanu Lodowatego. Przedstawił on w barwnych ko-lorach życie i zwyczaje Eskimosów, trudności policyj i klimat tego kraju, gdzie zimową porą przez 110 dni słońce się wcale nie po-kazuje i panuje ciemność, a temperatura wy-nosi przeciętnie 30 do 40 stopni poniżej zera, a często dochodzi do 75 stopni, poniżej zera. Otóż nawet w tak dalekim zakątku i w tak nieprzyjajnych warunkach klimatycznych misjonarze, przeważnie Francuzi, mają 22 placówki misyjne, gdzie pełnią z wiel-kim zapałem siebie pracę duchową między Eskimosami.

Campbell opowiadał, że nawróceni Eskimosi są bardzo przywiązani do Kościoła i często najeżdżeni z nas mogliby się powstydzic przed nimi swej opieszałości w wykonywaniu swoich obowiązków religijnych. Na po-

## Praskie Dzieciątko Jezus.

Praga, w czerwe-

Do przestronnego wnętrza kościoła, gdzie naprzeciw wejścia wznosi się aż do sklepie-nia olbrzymi ołtarz barokowy, wpadają promienie popołudniowego słońca. W ich ognisku lśni postać Tej, która imię swe dała ko-ściołowi: posąg Panny Marii „Zwycięskiej”. Ale oto po prawej stronie, z zaskłonej szafki spogląda na nas przemiłe Dzieciątko, fi-gura zrobiona z wosku dawno już ze starości żółtkiego, ubrana w płaszczyk, posiany dia-mentami, w koronę piękną i w ciężkie pier-ścienie na małych paluszkach. Mój przewod-nik mówi mi:

„Niech pan spojrzy, na ten piękny płaszczyk. Dzieciątko Jezus otrzymało go nie dawno; jest to praca Karmelitanek z jakie-goś starego klasztoru, gdzieś głęboko w Chi-nach, zapomniałem już nazwę.”

Oczywiście kogo interesują praskie pa-miątki i osobliwości, ten dobrze zna pra-skie Dzieciątko Jezus. Chyba niema na świe-cie pobożnego Hiszpana lub (i przedewszyst-kiem) Hiszpanki, aby nie przyszli spojrzeć na Nie. Nawet gwiazda filmowa Dolores del Rio była u praskiego Dzieciątka Jezus. Na-ta bene posążek ten pochodzi z Hiszpanji. Czechosłowackiego pochodzenia jest jed-ynie wspaniały ołtarz z szarego i czerwonego marmuru, następnie przepiękna szafka ze szkła i srebra ze srebrnymi aniołami — jest ich 20, — a wreszcie i podstawa z szlifowa-nego kryształu i czeskich granatów, mię-

dyz którymi lśnią jak kropla świeżej krwi, olbrzymi rubin w kształcie serca ludzkiego.

Serce kochające, czy serce krwawiące? Czy i jedno i drugie? Kościół, który posiada ten piękny posążek. Dzieciątka Jezus, mówi wiele już własną swą budową. Prosty plan, proste gładkie ściany bez ozdób, — proste okna. — to wszystko stanowi swą prostotę pewien kontrast z olbrzymim ołtarzem, z ba-rokowymi posągami i z wielkimi barwnymi obrazami Cimbrechta i Brandla.

Kościół z początkiem 17 wieku posiadali Niemieczi luteranie. W sąsiednim ogrodzie stała mała kapliczka, poświęcona Husowi. Po bitwie na Białej Górze luteraińska świątynię w darze od cesarza dla swych ziolków, niemieckich Karmelitów otrzymał Dominik a Jesu, ów gorący kaznodzieja, który z ma-łym obrazem Panny Marii w reku rozplomie-nił wojska cesarskie przeciw czeskim here-tykom. Cudowny obraz przeniesiono do Rzymu, gdzie w ubiegłym wieku spalił się. Ale tu znajduje się jego wierna kopia, umle-szczona wysoko nad głównym ołtarzem, pod złotą koroną. Za ołtarzem, ukryty przed wzrokiem pobożnych, znajduje się obraz, przedstawiający bitwę na Białej Górze. Bar-wy wypłowiały, ale scena, którą obraz przed-stawia, nabiera życia przed naszymi oczyma. Kaplicę Husa przy kościele dawno już zbu-rzono. Kościołem zarządza dziś Zakon Kawa-lerów Maltańskich.

F.

Od piątku dnia 31 bm. w kinoteatrze „Sztuka”

Komedja pełna zabawnych nieporozumień.

## ZŁODZIEJ SERC

romantyczne przygody i awanturni-cze miłoski głóznego amanta z e-poki Renesansu, Benvenuto Celli-niego! Czarowne niebo Włoch!

Przepych książęcych pałaców! Zachwycająca przygoda! Emocja! Olśnienie! Zachwył! Humor! Śmiech! — Kreację romantycznego uwodziciela stwarza z nieporównanem mistrzostwem aktor o wspaniałej męskiej urodzie **Fredric March** NET i czarująca blondynka FAY WRAY

Wielkie arcydzieło to wystawowe cieszyło się wszędzie rekordowym sukcesem!

## Na popisach jazdy konnej w Londynie



podziw ogólny wzbudzały ewolucje wprost akrobatyczne jednego z trenerów.

## Odczuwanie światła przez skórę

„Przyroda i Technika” z maja zamieszcza następującą interesującą notatkę. — Skóra człowieka w niektórych przynajmniej okoli-cach ciała, jest wrażliwa na barwy. Osobom

twierdzenie tego przytoczył on przykład, jak to wielu z nich musiało podróżować po lodowatych górach pieszo około 160 mil, by w niedzielę, wysłuchać Mszy św. i posi-lić się Chlebem Żywota. Podróż taka trwa-ła, od 4 do 5 dni, a jeżeli zważy się, że wielu z nich starało się być raz na miesiąc na Mszy św., to można sobie wyobrazić, ile to setek mil w roku musieli oni przebyć pieszo, by być obecnymi na Mszy św. (KAP.)

z zawiązanymi oczyma lub ślepych od uro-dzenia kazano wyciągać w ciemnym pokoju ręce przed siebie, poziomo a następnie pu-szczano na nie strumień światła. Pod wpły-wem promieniowania długofalowego wyko-nywały ręce same, bez woli człowieka, ruch w kierunku światła. Pod wpływem promie-niowania krótkofalowego cofały się. Reak-cje powyższe tłumaczono tem, iż skóra czło-wieka jest czuła na bodźce świetlne i że po-drażnienie jej promieniami świetlnymi może zostać przeniesione za pośrednictwem pew-nych centrów nerwowych, z pominięciem ośrodków świadomości, na siłę napięcia mię-śni.

Zjawisko to „widzenia przy pomocy skó-

ry” znalazło w ostatnich czasach całkiem nieoczekiwane potwierdzenie z innej zupeł-nie strony. Prof. Jores zajmował się w kli-nice medycznej w Rostoku badaniem przy-czyn 24 godzinnego rytmu w wahanjach za-wartości cukru w krwi królików. Na pod-stawie doświadczeń doszedł on do przeko-nania, iż rytm ten musi zależeć od warun-ków zewnętrznych, a mianowicie od zmian oświetlenia podczas dnia i nocy. Fakty te postanowił sprawdzić w odniesieniu do lu-dzi. Osobnikom doświadczalnym zawiązywa-no szelcznie oczy i zostawiano zresztą w nor-malnych warunkach. Okazało się, iż waha-nienia w zawartości cukru w ich krwi istnia-ły nadal, pomimo że osoby te nie odbierały wrażeń świetlnych. Zachodziło pytanie, czy w tym przypadku warunki zewnętrzne nie wywierają takiego wpływu na człowieka jak na króliki. Dla rozstrzygnięcia tego za-gadnienia przeprowadził Jores dalsze jeszcze próby na czterech osobach ślepych. Osoby te zamknął na 24 godziny w pokoju całkiem zaciemnionym. Wyniki doświadczeń były niesłychanie zaskakujące. Na skutek po-bytu w stałej ciemności przez ten przeciąg czasu rytm 24 godzinny wygasł u 2 osób całkowicie, u 2 innych uległ znacznemu za-klóceniu. Widocznie jednak zmiana oświe-lenia wpływa na funkcje życiowe człowieka, regulując zawartość cukru w jego krwi. Ponieważ rytm 24 godzinny pozostaje niena-ruszony u osób z wyłączonym organem wzroku, pozostających w warunkach natu-ralnych, ginie natomiast u osób zamknię-tych w piwnicy, przeto należy przypuszczać, iż wywołany zostaje on za pośrednictwem skóry. W ten sposób zdolność odczuwania światła za pośrednictwem skóry zostaje po-twierdzona na jeszcze jednej drodze.

## Radio.

SZWEDZKIE ŚWIĘTO NARODOWE W RA-DJO. Z okazji święta narodowego szwedzkiego wy-głosi Dr. R. Mahr, lektor języka szwedzkiego na Uniw. Jag. w piątek dnia 7 bm. o godz. 19.15 prze-mówienie na temat: „Podniesienie sztandaru szwedzkiego”, które będzie transmitowane przez Polskie Radio w Krakowie na wszystkie rozgło-snie polskie.

FELIKS NOWOWIEJSKI PRZY ORGANACH. Dnia 8 bm. o godz. 19.35 transmituje Warszawa z Poznania recital organowy słynnego polskiego kompozytora i znakomitego organisty Feliksa No-wowiejskiego. Obok własnych kompozycji wykona Nowowiejski również utwory M. Surzyńskiego. — Koncert ten zasługuje na uwagę zarówno ze wzgłę-du na kompozycje, jak i na osobę wykonawcy.

TYDZIEŃ POLSKIEGO CZERWONEGO KRZY-ŻA. W związku z „Tygodniem Polskiego Czerwo-nego Krzyża” Polskie Radio nada w dniu 8 b. m. (sobota) o godz. 18 specjalną audycję dla dzieci celem zapoznania ich z pracami tej tak ważnej pla-cówki. Na program tej audycji złożą się: przemó-wienie, pogadanka obrazująca prace młodzieży w Polskim Czerwonym Krzyżu, obrazek słuchowisko-owy pióra S. Krzemienieckiej pt. „O Jakubku Bro-dolubku” oraz szereg piosenek.

—00—

## Programy stacji radiowych.

Sobota, dnia 8-go czerwca 1935.

Kraków. (293,5 m). Godz. 6.30 Transmisja z Warszawy; 7.45 Program na dzień bieżący oraz Wskazówki praktyczne; 8 Transmisja z Warszawy; 11.57 Sygnał czasu, hejnał; 12.03 Transmisja z War-szawy i Lwowa; 14.45 Najnowsze nagrania na ply-tach; 15.30 Transmisje z Warszawy, Poznań i Wilna; 18.30 Wśród czasopism literacko-artystycz-nych; 18.40 Wiadomości bieżące; 18.45 Transmisja z Warszawy; 19.07 Program na dzień następny; g. 19.15 Odczyt pt.: Produkcja sowiecka filmowa w roku 1935; 19.25 Wiadomości sportowe; 19.29 Tr. z Warszawy, Poznań i Lwowa; 22. Koncert; g. 22.15 Transmisje z Wilna i Warszawy; 22.30 Teatr Wyobraźni nadaje słuchowisko pt. „Rozkaz”; 23: Transmisja z Warszawy; 23.25 Koncert z płyt.

Lwów. (377,4 m). Godz. 13.05 Koncert (sektet kameralny); 18.30 Lwów, kolebka szymbornictwa; 18.45 Obrazki muzyczne; 19.15 O przemyśle Lwo-wa; 20 Koncert solistów.

Warszawa. (1339,3 m). Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.36 Gimnastyka; 6.50 Muzyka z płyt; 7.15 Dziennik poranny; 7.45 Program na dzień bieżący; 7.50 Wskazówki praktyczne; 8 Audycja dla szkół; 8.05 Audycja dla poborowych; 11.57 Sygnał czasu; 12: Hejnał; 12.03 Wiadomości meteor.; 12.05 Koncert solistów z płyt; 12.50 Chwilka dla kobiet; 12.55 Dziennik południowy; 13.05 Koncert ze Lwowa; 13.50 Nasz handel morski; 13.55 Wiadomości o eks-portcie polskim; 14.35 Przegląd giełdowy; 14.45: Płyty; 15.30 Recytacje prozy; 15.45 Koncert orkie-stry P. R.; 16.30 Skrzynka techniczna; 16.45 Chór z Poznania; 17 Odczyt z Wilna; 17.10 Koncert; g. 17.50 Pogadanka przyrodnicza; 18 Audycja dla dzieci starszych i młodzieży z okazji Tygodnia Pol-skiego Czerwonego Krzyża; 18.30 Przegląd wy-dawnictw; 18.40 Życie artystyczne i kulturalne sto-licy; 18.45 Płyty; 19.07 Program na dzień następ-ny; 19.15 Najnowsze przepisy finansowo-rolne; g. 19.25 Wiadomości sportowe; 19.35 Koncert organo-woy z Poznania; 19.50 Feljeton aktualny; 20 Kon-cert solistów; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Jak pracujemy i żyjemy w Polsce; 21 Audycja dla Po-laków zagranicą; 21.30 Koncert fortepianowy; 22: Koncert reklamowy; 22.15 Transmisja z Wilna; 22.30 Teatr Wyobraźni z Krakowa; 23 Wiadomo-ści meteor.; 23.05 Transmisja z kortów Legii frag-mentów meczu tenisow. o puchar Davisa Polska—Poludn. Afryka; 23.25 Koncert orkiestry P. R.

Katowice. (895,8 m). Godz. 13.55 Giełda zbo-wo-towarowa; 14.40 Życie artystyczne i kulturalne Śląska; 18.30 Skrzynka Cio-ci Heli dla dzieci; 19.15 Przyrodzone bogactwa Polski, pogadanka.

## To slychac w Krakowie.

CZEBR WIBC.

Piątek 7: Roberta op., Sabina m. Wschód słońca 3.34, zachód 19.42. Długość dnia 16 godzin i 8 min.  
Sobota 8: Wigilia. Medarda b. w., Wilhelma b. w., Seweryna b. w. Wschód słońca 3.33, zachód 19.43. Długość dnia 16 godzin i 10 min.

### WIELKIE „SKOKI“ TEMPERATURY.

W ciągu ostatnich dni zaobserwowano w Krakowie wielkie „skoki“ termometru. We środę wskazywał on w słońcu 38 stop. C., podczas gdy we czwartek o tej samej porze zaledwie 14 stopni C. Równocześnie po kilku dniach względnej pogody niebo zasnuło się chmurami. We czwartek padał kilkakrotnie deszcz. Wieści o słotnej pogodzie nadeszły również z okolic podgórskich. Na panującą tam słotę zareagowała Wisła, której poziom wzrósł wczoraj o 20 cm.

**OMYŁKA DRUKU.** W artykule w nrze 147 „Głosu Narodu“ z 30. 5. br. o Karaska galerji obrazów w Pradze czeskiej wydrukowano: „Kargal“ posiada bogaty zbiór, bo 300 obrazów i rzeźb artystów polskich oraz 800 rysunków, sztychów i szkiców — tymczasem w rzeczywistości znajduje się tam 8.000 (osiem tysięcy) rysunków, sztychów i szkiców, z których samego Wl. Hofmana jest 800 (osiemset).

**WYBÓR DZIEKANA WYDZIAŁU ROLNEGO UNIW. JAG.** We środę wieczorem od było się zebranie Wydziału Rolnego Uniw. Jag. na którym dokonano wyboru Dziekana na rok akad. 1935/36. Wybór padł na prof. dr. Teodora Spiczakowa, znanego ichiologa.

**ILE OSÓB BYŁO NA KOPCU KOŚCIUSZKI.** Według sprawozdania, ogłoszonego przez Komitet Pomnika Kościuszki, w roku 1934 na Kopcu narodowego bohatera było 31 tysięcy 350 zwiedzających. Z biletów wstępu uzyskano 1566 zł. 75 gr. Komitet zabiega również o stworzenie choćby drobniejszego źródła dochodu ze sprzedaży kart widokowych i metalowej odznaki. W tym celu odbito 6 gatunków widokówek i metalową odznakę. W sezonie 1935 roku Komitet spodziewa się uzyskać z tego źródła przypuszczalnie około 200 zł. czystego dochodu. Ogólny dochód komitetu za rok 1934 wyniósł 5.198 zł. 50 gr., a wydatki 4.017 zł. 54 gr. Największy wydatek w roku sprawozdawczym stanowiła instalacja wodociągowa. Stan obecny samego Kopca nie będzie wymagał w najbliższym czasie droższych inwestycji. Naprawy wymaga natomiast dach kaplicy św. Bronisławy. Do kaplicy tej ofiarował ostatnio obywatel krak. p. Bronisław Kopf okazały osiemnamienny świecznik.

**PRZEDŁUŻENIE GODZIN ZWIEDZANIA MUZEUM NARODOWEGO.** Sale Muzeum Narodowego w Sukiennicach od kilku dni przeprowadzają codziennie tłumnie wycieczki z całego kraju. Dyrekcja Muzeum Narodowego chcąc licznym rzeszom zwłaszcza tym, które spieszą w godzinach porannych do Krypty Wawelskiej i na Sowiniec umożliwić zwiedzenie Muzeum w porze późniejszej, przedłuża godziny zwiedzenia w Sukiennicach. Od 7 czerwca (t. j. od piątku) otwarta będzie aż do odwołania Galeria w Sukiennicach bez przerwy w godzinach 10—17. Grupom wycieczkowym udziela Dyrekcja wydatnych zniżek.

**ZWALCZANIE NOSACIZNY ZWIERZĄT JEDNOKOPYTOWYCH.** Zwierzęta jednokopytowe (konie i inne) na obszarze miasta Krakowa, które w ub. roku nie zostały poddane szczepieniu rozpoznawczemu na nosaciznę, muszą być bezwarunkowo doprowadzone wraz z dowodami tożsamości 12 b. m. między godziną 9—11 przed południem do Rzeźni miejskiej przy ul. Zabłocie celem bezpłatnego szczepienia, a to pod rygorem następstw przewidzianych ustawą.

**OFIARA NIEDZWIEDZIA WRACA DO ZDROWIA.** Jak donosiliśmy we środę w Zwierzyniecu w lesie wolskim niedźwiedź poranił uczeniec, która nieostrożnie zbliżyła się do klatki. Stan dziewczynki, którą jest 12-letnia Wład. Polańska z Rajska obok Swoszowic, nie budzi obaw. W najbliższych dniach opuści ona szpital.

**„WŁOŻYŁ PALCE MIĘDZY DRZWI“.** Wczoraj o godz. 15.30 wezwano Pogotowie Ratunkowe do Opryszka Józefa, lat 26, robotnika, zam. przy Al. 3 Maja L. 17, który w czasie pracy na nowej budowie przy ul. Dojazdowej 5, podczas podawania paki na II. p. doznał zgniecenia odwóch palców prawej ręki. Lekarz Pogotowia po udzieleniu pomocy, przewiózł Opryszka na Oddział chirurgiczny Szpitala św. Łazarza w Krakowie.

**NIEBEZPIECZNIE JEST OTWIERAĆ OKNA NA NOC.** Fallek Samuel, adwokat zam. przy ul. św. Sebastjana 12 okradziony został w nocy na 3 bm. o godz. 1.45 dwóch nieznanymi sprawcami weszło do jego pokoju przez otwarte okno i zabrało złoty zegarek ze złotym łańcuszkiem, wartości 400 zł. oraz nieznaną gotówkę z portmonetką.

## Ludność katolicka Krakowa

protestowała zawsze przeciw wiceprezydentom żydom.

Wracając do relacji z wtorkowego posiedzenia rady miejskiej, na którym jak wiadomo rozgrywali żydzi batalję o stałe miejsce dla przedstawiciela swych interesów w przystępny m. Krakowa — musimy podać kilka uzupełniających uwag, by niektóre błędne twierdzenia, jakie w toku dyskusji padły, nie pozostawiły mylnej opinii o faktach z niedawnej przeszłości. W szczególności idzie o przemówienie radnego Stempla, jednego z członków zarządu kahału krakowskiego. R. Stempel użył m. in. zwrotu, jakoby w starej radzie miejskiej „endecy rej wodzili, a nie odważyli się ruszyć wiceprezydenta żyda, dzisiaj zaś dokonuje tego B. B.“... Jedno tylko zdanie a kilka zasadniczych nieścisłości. Przedewszystkiem w dawnej radzie miejskiej cała opozycja, stojąca na gruncie chrześcijańskim i narodowym liczyła najwyżej 15-tu radnych na 127-miu, stąd też nie mogła przegłosowywać przynajmniej większości wobec przewagi liczebnej grup popierających ówczesny zarząd miasta, należący w całości do BB. Gdyby tak było, jak mówi radny Stempel, na pewno sprawa żydowskiej wiceprezydentury w Krakowie byłaby już dawno nieaktualna.

Pozatem jednak musimy stwierdzić, iż myli się p. Stempel, jakoby radni chrześcijańscy i narodowi w dawnej radzie m. Krakowa „nie odważyli się ruszyć żydowskiego wiceprezydenta“. Przeciwnie — istnieją dostateczne dowody tego, iż zarówno przeciw wyborowi p. Sarego jak i przeciw wyborowi dra Ign. Landaua, radni ugrupowań narodowych z p. Holeksą na czele zakładali stanowcze protesty do władz nadzorczych w szczególności protest taki założony został przy wyborach Dra Landaua na radzie miasta a następnie w formie rekursu do Województwa. W odpowiedzi na ten protest, nadesłanej na ręce Rady miejsk. K. Holeksy urząd wojewódzki, swe negatywne załatwienie protestu (L. Prez. 2780/30) motywował względami formalnymi, twierząc m. in. dosłownie: „Czy i o ile ludność żydowska m. Krakowa uważa wybór Dr. Landaua za utrwalenie nabytego rzekomo swego prawa jest oczywiście obojętną z punktu widzenia legalności tego wyboru“.

P. Stempel popełnia zatem grubą nieścisłość i mija się oczywiście z faktami, twierdząc, jakoby ludność katolicka Krakowa nie protestowała i niebronila się przeciw obsadzeniu stanowisk w przystępny miasta żydami — a z ubolewaniem stwierdzić należy, że protesty te nie znalazły wówczas pozytywnego załatwienia ze strony władz nadzorczych i że trzeba było dopiero upływu szeregu lat, aby większość rządząca miastem przekonała się o szkodliwości tego przywileju dla żydów i przywilej ten uchwałą Rady miejskiej zniosła.

### Które budynki miejskie oznaczone zostały do zburzenia.

Jak już donosiliśmy na wtorkowym posiedzeniu Rady m. zakwalifikowano szereg budynków miejskich do zburzenia, nie nadających się do użytku. Są to:

- 1) III-piętrowe oficyny kamienicy miejskiej przy ul. Grodzkiej 25, 27 i 29. Budynki te murowane o silnie popękanych, zarysowanych, a częścią walących się murach, zagrażają bezpieczeństwu publicznemu.
- 2) Przy ulicy Miedzianej 37.
- 3) Budynek parterowy, murowany, przy ul. Grzegórzeckiej 10, wraz z oficyną murowaną, parterową.
- 4) Budynek miejski piętrowy (drewniany) przy ul. Mazowieckiej 25.
- 5) Budynek parterowy, murowany, ulica Gipsowa 25. Dawny domek oprawcy miejskiego.
- 6) Ustępny nadziemny przy ul. Basztowej, pl. Piłsudskiego, w Parku Krak. i przy ul. Zwierzynieckiej.

### PRZED USTĄPIENIEM WICEPREZ. SKOCZYŁASA.

Według wiadomości pochodzących z pewnego źródła, najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej ma być poświęcone załatwieniu sprawy rezygnacji drugiego wiceprezydenta m. Krakowa prof. inż. Skoczylasa, który spowodu złego stanu zdrowia ustępuje ze swego stanowiska. Miejsce jego ma zająć radny dr. Radzyński, prezes klubu miejskiego B. B., przyczem będzie otwarta również sprawa opróżnionego stanowiska ławnika po p. Radzyńskim.

## Spółka koleżeńska wygrywa.

Losy płała różne figle, ma swoje upodobania i kaprysy. I tak przeznaczył numerowi 143.170 w ostatnim ciągnięciu Loterii Państwowej sumę zł. 50.000. Najciekawsze jest jednak, że posiadaczami poszczególnych ćwiartek tego losu były różne spółki koleżeńskie, o czym już pisaliśmy.



Dziś podajemy ostatnią z tych grup, złożoną z urzędników Starostwa w Katowicach. Razem grali i wygrali razem. Podzielili się po koleżeńsku sporą sumką i oczywiście zamierzają w dalszym ciągu grać na tych samych zasadach. Zaopatrzyli się zatem w losy do 33-iej Loterii, która oprócz zwykłych czterech klas, daje jeszcze bezpłatne ciągnięcie gwiazdkowe. Obecnie czekają z niecierpliwością na wynik ciągnięcia I-iej klasy, rozpoczynającego się w dniu 19 bm.

## REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Piątek: „Trafika pani generalowej“.  
Sobota: „Klub kawalerów“.  
Niedziela popoł.: „Madame Dubarry“; wieczorem: „Klub kawalerów“.

### REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: „Synowie pustyni“.  
WANDA: „Wiedeńskie noce“.  
APOLLO: „Żywy zastaw“.  
SZTUKA: „Złodziej serc“.  
UCIECHA: „Księżniczka przez 30 dni“.  
SŁONKO: „Julka“ (Gustaw Fröhlich).  
BAGATELA: „Twe usta kłamią“. Na scenie rewija: „Bagatela zaprasza“...  
ADRIA: „Kapitan Korkoran“. „Wouder Bar“.  
PROMIEN: Reportaż z pogrzebu marsz. Piłsudskiego (ceny porankowe).

**„KLUB KAWALERÓW“ M. BAŁUCKIEGO.** Jutro w sobotę ukaże się pełna humoru komedia Michała Bałuckiego pt. „Klub kawalerów“. W komedji udział biorą pp.: Gryt-Olszewska, Klońska, Starkówna, Zalewska, Burnatowicz, Hierowski, Kulakowski, Pagowski, Wyrwicz-Wichrowski, Wojtecki i in. Próby pod kierunkiem reż. K. Wyrwicz-Wichrowskiego dobiegają końca. Oprawa malarska H. Zwolińskiego.

**OPERETKA WARSZAWSKA W KRAKOWIE.** W oba dni Zielonych Świąt tj. w niedzielę i poniedziałek dnia 9 i 10 bm. wystawia operetka warszawska znaną przebojową operetkę Lehara „Kraina uśmiechu“ w teatrze w „Bagatela“. W zespole ujrzy publiczność Jadwigę Fontanównę woda-wilistkę, Kazimierza Czarnieckiego, tenora bohater-skiego, oraz Marję Kisielewską, śpiewaczkę. — Po czątek w oba dni o godz. 9 wieczorem.

—0000—

## Działalność Ligi katolickiej na niwie opieki pozaszkolnej.

Straszną nędzą panuje po przedmieściach Krakowa. W jednej ciemnej izbie mieszka 9—15 osób. Dzieci siedzą napół nagie, brudne, zmarznięte i głodne na jednym łóżku, często tylko sienniku, gdyż wszystko sprzedane. Nie chodzą do szkoły, bo nie mają w czem, a pośród najmłodszych zdarzają się dzieci nawet nieochrzczone. Żywią się bardzo nędźnie jakąś zupą, przyniesioną z klasztoru, teraz resztkami jarzyn, chleb to przysmak, bułka, cukier lub mleko dla dziecka to zbytek. Obok tej nędzy materialnej, stokroć gorszą jest nędza moralna. Cóż bowiem te dzieci słoczone w takiej ciasnocie mogą słyszeć, widzieć, czego się nauczyć!

Tą ostatnią nędzą opiekuje się Sekcja Opieki Pozaszkolnej Katolickiej Ligi Okręgowej. Prowadzi świetlice w Zakrzówku, Dąbiu i przy ul. Pradnickiej, z których korzysta 350 dzieci i przedszkole dla 74 dzieci. W miarę możliwości i środków dozwala dzieci, pomaga w nauce, pożyczka książki, odwiedza rodziny, bada stosunki na miejscu, odziewa dzieci. W porze wakacyjnej urządziła półkolonję dla 300 dzieci i kolonję w Zubniu dla 80 dzieci. Ogółem w półkolonjach i przedszkolu wydała obiadów 4.600, śniadań 7.750, podwieczorków 37.800. Ubrań rozdano przeszło 300 sztuk.

Na tę pracę, obok sił ofiarnych i poświęceń potrzebna pieniędzy, ubrań, bielizny, obuwia. Wyczerpana wydatkami na zimę z próżnymi rękami prowadzi dalej Liga placówkę, wierzac w miłosierdzie chrześcijańskie, które nie zawiodło nigdy, nie zawiedzie i teraz. Przewodnicząca Sekcji Opieki Pozaszkolnej przez sześć lat była p. Ida Kopecka, która od trzech lat bedac ciężko chora, nie ustawała jednak w pracy. Obecnie przewodnictwo Sekcji poruczył Ks. Metropolitą Sapieha p. Wandzie Chmielowej, na której też ręce można składać datki pieniężne — Kraków, ul. Jabłonowskich 28 II p., tel. Nr. 138-65, lub czekiem PKO. 410.052.

—00—

### WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

**ADORACJA NAJSW. SAKRAMENTU.** — 7 czerwca, jako w pierwszy piątek miesiąca, odbędzie się codzienna Adoracja Najświętszego Sakramentu w kościele św. Barbary.

—00—

### Odezty.

**ODCZYT O ZANKACH ORAWSKICH** wygłosi dr. Gólkiewicz w piątek 7 bm. o godz. 19-iej w Pol. Tow. Krajoznawczem, Głódzka 64. Wstęp wolny, goście mile widziani.

Dziś i codziennie w kinie **SWIT** Straszewskiego 18.

Dwaj najzabawniejsi artyści **FLIP I FLAP**

rozśmieszają wszystkich do łez swymi najnowszymi przygodami, obfitującymi w momenty nieprawdopodobnie wesołe w rekordowej komedji p. t.:

## Synowie Pustyni

W programie nadto doskonale dodatki.

Przedstawienia codziennie o godzinie 5, 7 i 9. W święta od godz. 3-ciej popołudniu.

**PORANKI** tego samego filmu odbędą się: W sobotę 8 b. m. o godzinie 3-ciej, w niedzielę 9 bm. o 12-tej w poniedziałek 10 bm. o godzinie 12-tej przedpoł.

## Nadużycia w III Urzędzie Skarbowym przed Sądem.

W jesieni ub. r. obiegły miasto pogłoski o nadużyciach wykrytych w szeregu urzędów skarbowych na terenie Krakowa. Nastąpiły aresztowania, śledztwo i dochodzenia prokuratorskie. Wreszcie sprawy te zaczęły wpływać do Sądu. Wczoraj trybunał, z sędzią Kurzerem na czele, rozpatrywał pierwszą z tej serii spraw. Na ławie oskarżonych zasiadł poborca III Urzędu Skarbowego Józef Szymański. W październiku 1930 roku zeznał on po raz pierwszy na śliską drogę defraudacji. Szymański pobrał

wówczas od firmy Pischinger zaliczkę na podatki w kwocie 1000 zł., a do kasy Urzędu wpłacił zaledwie 4 zł. By ukryć tę defraudację dopuścił się oczywiście fałszerstwa kwitów. Następnie poszły dalsze wykroczenia. Ogółem Szymański zdefraudował 3.824 zł. Nadużycia wykryto przypadkiem w jesieni ub. r. Szymański po przeprowadzonej rozprawie skazany został na 2 lata więzienia. Na rozprawę doprowadzono go z więzienia, do którego powędrował z powrotem.

**NIEWDZIĘCZNOŚĆ „PROTEGOWANEJ“.** Mroczkowska Marcola, zam. przy ul. Batorego 1. przyjęła przed dwoma dniami do swego mieszkania w gościnę z polecenia siostrzeńca niejaka Stanisława Piechocka. Piechocka podczas jej nieobecności skradła kapek tiulową, ceratę na stół, lisa zwykłego, kostium, złoty medaljon z Matką Boską, pierścionek z brylantem, ogólnej wartości około 400 zł. i zbiegła prawdopodobnie do Warszawy.

**PORZUCILI CZĘŚ SKRADZIONEGO LUPU.** We środę o godz. 2-giej trzej nieznanymi sprawcy włamali się do podwórza do sklepu Anny Ritterman przy ul. Kalwaryjskiej 12 skradli galanterję i jedwabie ogólnej wartości 1.500 zł. Sprawcy ścigani przez poster. Maziaka porzucili część skradzionego lupu, sami zaś zbiegli w kierunku Borku Fałęckiego.

**ARESZTOWANIE DEFRAUDANTA.** Policja zatrzymała Kornera Mózesa, lat 47, handlowca, przedstawiciela włoskiej fabryki ma-karonu firmy „Baudo-Bermanini“ przy ul. Łokietka 14, zam. we Lwowie przy ul. Kochanowskiego 71, za przywłaszczenie sobie kwoty 6.000 zł. na szkodę wymienionej firmy.

**ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.**  
**EGZAMIN NA UPRAWNIENIACH TECHNIKÓW DENTYSTYCZNYCH** odbędzie się w gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie w dniach 25 bm. i następnym.  
**35-TA ROCZNICA ZAŁOŻENIA KAT. STOW. KOBIET.** Katolickie Stowarzyszenie Kobiet, Oddział w Krakowie (b. Katolicki Związek Polek) zaprasza członków na Mszę św., która odbędzie się we wtorek 11 bm. o godz. 9-iej w kościele OO. Kapucynów, z okazji 35-iej rocznicy założenia Stowarzyszenia.

—00—

„Czy jesteś już członkiem L. O. P. P.“

**OBUWIE** wszelkiego rodzaju tak: **czarne, wieczorowe, sportowe, na cholewki, do polowania, (kolekt buty z cholewami oficerskie i do kennej jazdy) pofosa ze składu i na zamówienia po cenach niskich**

**Pierwszorządny magazyn i pracownia obuwia**

**PIOTR WĄSIR** dawniej **W. KAPERA**

**Kraków, ul. św. Tomasza 29.**

Specjalny dział reperacyjny do dyspozycji P. T. Klienteli.

## Wybór zawodu a bezrobocie.

Każdy, kto dzisiaj dokonać ma wyboru zawodu, musi brać pod uwagę nie tylko własne upodobania i aspiracje, ale również musi zdać sobie dokładnie sprawę z tego, jakie dziedziny pracy cierpią w Polsce na przeludnienie i nie dają możliwości zatrudnienia. Trzeba wiedzieć, jakich zawodów należy właśnie unikać i dlaczego. Jest to konieczny warunek uchronienia się przed przykremi rozczarowaniami.

Wystarczy rzucić okiem na dane statystyczne, aby się przekonać, że istnieją dwie kategorie bezrobotnych. Pierwsza — to ludzie, nieprzygotowani do pracy dlatego, że nie posiadają żadnej wiedzy, albo też posiadają tylko wiedzę ogólną, podczas gdy życie wymaga specjalizacji i fachowości zawodowej. Druga kategoria — to ludzie, posiadający nawet ukończone wyższe studia, ale w takich kierunkach, które w dzisiejszych warunkach dają małe szanse powodzenia lub też są przeciętne dlatego, że najwięcej osób się do nich garnęło. Najlepszym przykładem jest tu przygotowanie prawnicze, które nie otwiera dziś prawie wstępu ani do advokatury, ani do sądownictwa, ani do najbardziej popularnej kariery urzędniczej, bo te zawody są przepelnione nadmiernym dopływem ludzi, chodzących utartymi ścieżkami.

Tymczasem istnieją w Polsce rozległe dziedziny pracy, do której wystarcza już przygotowanie fachowe na stopniu średnim. Mamy na myśli handel, którego niedostateczny rozwój i stosunkowo niski poziom wskazują, że w tym właśnie kierunku jest dużo w Polsce do zrobienia dla ludzi wykwalifikowanych — dlatego, że dotychczas za mało ich w handlu pracowało. Gdy w Anglii 12,8 proc. całej ludności zatrudnionych jest w handlu, w Szwajcarii 11,2 proc., a w Niemczech 10,5 proc. —

w Polsce stosunek ten wyraża się cyfrą 3,7 procent.

Dodać należy, że według przybliżonych obliczeń życie gospodarcze potrzebuje corocznie dopływu około 14.000 młodych pracowników handlowych (3,5 proc. stanu zatrudnienia, który wynosi około 400.000 osób). Znaczną ich część winny dostarczyć szkoły handlowe średnie, jednak liczba ogólna ich absolwentów oraz absolwentów liceów handlowych wynosiła w ostatnich latach około 4.500 osób rocznie. Wynika z tego wskazówka dla tych wszystkich, którzy dziś — po ukończeniu szkół powszechnych — zastanawiają się nad wyborem dalszego kierunku nauki, który dałby im możliwość znalezienia pracy zarobkowej.

Od nowego roku szkolnego rozpoczynają swą działalność 3—4 letnie gimnazja kupieckie. Ich ukończenie, choć są to tylko szkoły średnie — daje zasób wiedzy, wystarczający do uzyskania pracy. Ponieważ zaś gimnazja te są zrównane w prawach z ogólnokształcącymi, przeto dają one również możliwość kontynuowania nauki w liceach handlowych.

Nie ulega wątpliwości, że byłoby błędnym mniemanie, iż handel jest tą dziedziną życia gospodarczego, która bezwzględnie zapewni każdemu pracę i możliwość egzystencji. Jak wczoraj donosiliśmy, relacje o położeniu handlu zwłaszcza polskiego brzmiały niezbyt optymistycznie a nadmiar bezrobotnych z innych zawodów przerzucił się już dawno do kupiectwa, utrudniając obecnie dostęp innym do tego zawodu. Niemniej jednak nie ulega wątpliwości, że w czasach tak ciężkich dla zdobycia pracy jak obecnie, tylko zawody praktyczne dają jakiegokolwiek perspektywę ludziom młodym, którzy po ukończeniu szkół pragnęliby samodzielnie wejść w życie.

## Udział państwa w przedsiębiorstwach przemysłowych.

Udział skarbu państwa w różnych przedsiębiorstwach przemysłowych, komunikacyjnych, handlowych i t. p. przedstawia się według ostatnich obliczeń, w procentach kapitału zakładowego — następująco:

Polskie biuro eksportu zboża (33%), Syndykat emigracyjny (79%), Polska agencja eksportu drewna (100%), „Ślązak” (48%), Chłodnia i składy port. w Gdyni (99%), Grodzisk (51%), Jarot (71%), Powszechnie domy składowe (30%), S-ka mieszkaniowa dla miast (35%), Bank Śląski (50%), British et Polish Trade Bank (82%), Polskie zjednocz. rybaków morskich (37%), Boruta (59%), Tresp (97%), Stowarzyszenie mechaników polskich (55%), Starachowice (55%), Kieleckie Tow. nawozów sztucznych (70%), Bank von Danzig (34%), Gdański monopol tytoniowy (22%), Stocznia gdańska (13%), Pabjanickie zakłady włókiennicze (33%), Polros (64%), Sopotorg (50%), Spirytus (25%), Sepewe (69%), Zeork (100%), Francusko-Polskie Tow. Kolejowe (41%), Polskie linie lotnicze „Lot” (88%), 21 prywatnych linii kolejowych w skupie (54%), Polska akcyjna S-ka telefoniczna (50%), Polskie Radio (40%), Strzybnica (50%), Skarboferm (50%), Polsko transatlant. t-wo okrętowe (75%), Polsko-brytyjskie t-wo okrętowe (91%), Żegluga Polska (100%), Polska Agencja Morska (58%), Azot (100%), Polmintas (51%), Pollon (100%), Polskie Tow. Naftowe (52%), Państw. zakłady naftowe (100%), Polminpoz (100%), Małopolskie zakłady melior. (51%), Krajowe t-wo meliorac. (64%) i Orbis (100%).

W wykazie tym nie uwzględniono przedsiębiorstw, w których skarb państwa partycypuje w stopniu mniejszym niż 20 procent.

## Życie gospodarcze

### Kierunki handlu zagranicznego Polski.

Udział krajów europejskich w wywozie Polski wykazuje w kwietniu w porównaniu z marcem b. r. zmniejszenie na korzyść krajów pozaeuropejskich. Udział ten wyniósł w wywozie dla krajów europejskich 81,7 (83 proc. w marcu b. r.), dla krajów pozaeuropejskich 18,3 (17). Zjawisko przesunięcia procentowego udziału krajów europejskich w naszym wywozie na rzecz pozaeuropejskich występuje jeszcze silniej, jeśli uwzględnimy odsetek udziału tych krajów za pierwsze 4 miesiące b. r. W okresie tym udział krajów europejskich w naszym wywozie wyniósł w procentach 83,6 (90,0 za 4 mies. ub. r.), pozaeuropejskich 16,4 (10).

### Inwestycje przeciwpowodziowe w nowosądeckiem.

Zakład Wodno-Elektryczny w Rożnowie położony będzie w odległości 25 km. na północ od Nowego Sącza. Zbudowany w pobliżu zbiornik posiadać będzie pojemność 228,7 milj. mtr.<sup>3</sup>. Zapora wodna piętrzyć będzie wodę na wysokości 31,5 mtr. Przy zaporze stanie zakład wodno-elektryczny z czterema turbinami o przeciętnej możliwości produkcji 146 milj. kilowatogodzin.

Naczelnym zadaniem zbiornika w Rożnowie jest zmniejszenie fali powodziowej do nieszkodliwej objętości przepływu, mieszczącego się w brzegach. Obok tego zakład wodny będzie spełniał zadanie rezerwowego źródła energii, a przez połączenie z zakładem w Mościcach dostarczy taniej energii elektrycznej do głównej magistrali wysokiego napięcia Moście — Starachowice — Warszawa. Poza tym zadaniem zbiornika w Rożnowie będzie powiększenie niskich przepływów w okresach posuchy i poprawienie warunków żeglugi. Zbiornik ten zdecydować może o rozwoju żeglugi na górnej Wiśle i uczynić zbędnymi wiele projektowanych robót regulacyjnych.

Drugi zakład wodny w Czchowiu położony będzie o kilkanaście km. od pierwszego. Wymiary tego drugiego zakładu będą znacznie mniejsze. Pojemność zapory wyniesie 43.000 mtr.<sup>3</sup>. Zaprojektowane maszyny elektryczne będą obliczone na produkcję roczną 48 milj. kilowatogodzin. Zadaniem tego drugiego zbiornika w Czchowiu będzie powtórne wyrównanie przepływu w ciągu doby. Parogodzinny dopływ wody z zakładu w Rożnowie zostanie w Czchowiu wstrzymany i wypuszczany równomiernie w ciągu następnej całej doby. Wskutek tego żegluga na Wiśle nie ucierpi z powodu nierównomierności pracy zakładu górnego w Rożnowie.

### Wzrost kosztów utrzymania.

W miesiącu maju r. b. nastąpił w Warszawie lekki wzrost kosztów utrzymania. Ogólny wskaźnik kosztów utrzymania rodziny robotniczej w Warszawie, biorąc za podstawę r. 1928 = 100, wyniósł według danych G. U. S. w maju r. b. 62,8, wobec 62,4 w kwietniu r. b. W stosunku do kwietnia wzrost w maju r. b. wyraża się cyfrą 0,6 proc. Wzrost wskaźnika przypisać należy zwiększeniu się cen żywności.

### Wystawa „Polskie Morze” w Pradze.

Dnia 5 czerwca otwarto w Pradze czeskiej wystawę poświęconą morzu polskiemu. Wystawa mieści się w Towarzystwie Sztuk Pięknych (Krasouma Jednota, Praha II., Pstrossova 12). Czechosłowacja niezbyt wiele wie o morzu polskiem: wystawa ta właśnie pokazuje społeczeństwu czechosłowackiemu morze polskie ze wszystkich jego stron. Na wystawę składają się obrazy olejne, tempera i akwarele malarzy Piotra Pisztelki i Jaroslawa Wotruby. Gospodarze życie polskiego Pomorza ilustruje wystawa powiększonych fotografii, map, wykresów i t. d. w specjalnej sali. Wystawa odbywa się pod protektoratem Ministra Handlu i Przemysłu Republiki Czechosłowackiej J. W. Najmana i posła Rzpłitej polskiej w Pradze Dr. Grzybowskiemu. Zorganizowała ją Czechosłowacko-polska Liga w Pradze. Wystawa „Polskie Morze” trwać będzie do 26-go b. m.

Na otwarcie wystawy przybyło wiele osób

Obóz i codziennia „WANDA” w teatrze świątecznym

Wyświetla wspaniały program świąteczny, najmodniejszy film sezonu, kapitalna komedia pełna pikanterji i dowcipu

**WIEDEŃSKIE NOCE**

Upojna pieśń miłości o przedwojennym Wiedniu, wg. scenariusza głośnej autorki Vicki Baum. W rolach głównych: **RAMON NOVARRO**, **EVELYN LAYE** — **CHARLES BUTTERWORTH** Wiedeń w całym swym uroku i splendorze.

cesarstwa. — Dnie pełne śmiechu i zabawy — noce pełne miłości i romantyzmu.

Pocz. seansów w dniu powsz. o g. 5, 7 i 9:10. W niedzielę i święta o g. 3 popoł. Program Nr. 33.

W piątek dnia 7 bm. W sobotę dnia 8 bm. W niedzielę dnia 9 bm. W poniedziałek dnia 9 bm. o godz. 3 pop. o godz. 3 pop. o godz. 10 i 12 przedp. o godz. 10 i 12 przedp.

**Poranki filmowe: KAPITAN KORKORAN. Cenu miejsc od 50 groszu**

## Projekt ustawy o prawie mleczarskiem.

Przesłany przez ministerstwo rolnictwa i reform rolnych Związkowi Iz i Organizacji Rolniczych R. P. do zaopiniowania projekt ustawy o prawie mleczarskiem, oparty jest na następujących zasadach:

Projekt ustawy ustala, że powstanie nowych mleczarni uzależnione będzie od pozytywnej opinji Izby Rolniczej właściwego okręgu co do potrzeby utworzenia mleczarni. Projekt przewiduje wyższy stopień wymagań co do techniki urządzeń w nowych mleczarniach. Wymagania te dokładnie zostaną sprecyzowane w rozporządzeniu wykonawczem, które ukazało się po wprowadzeniu w życie projektu.

Co do dawniej istniejących mleczarni, projekt przewiduje pewien prekluzyjny termin, do którego obowiązane będą dostosować się pod względem technicznym do nowych wymagań. Odnosne przepisy stosować się będą również do mleczarni istniejących przy szkołach rolniczych.

Nadzór nad mleczarniami, projekt zleca Izbowi Rolniczym (nadmienić należy, że ustawa o dozorze nad artykułami żywności z dnia 22 marca 1928 r. nadzór ten wkłada na władze administracyjne.)

Związek, w opinji swej przesłanej ministerstwu rolnictwa i reform rolnych, znajduje, że wydanie ustawy o prawie mleczarskiem należy uznać za posunięcie gospodarcze posiadające duże znaczenie z punktu widzenia interesów produkcji rolnej. Uregulowanie przetwórstwa mleczarskiego przyczyni się niewątpliwie do usunięcia chaosu,

ze sfer oficjalnych. Przed symbolicznym przecięciem wstęgi, wygłosił przemówienie sekretarz centralnego Związku Czechosłowackich Przemysłowców dr. Hlavka, w imieniu zaś ministra handlu przemówił szef wydziału dr. Oltis. Ze strony polskiej przemawiał sekretarz polskiego poselstwa w Pradze p. Hladki.

który panuje w rozbudowie sieci zakładów przemysłu mleczarskiego. W dziedzinie tej stwierdzić należy częstokroć bezcelowe, a nawet szkodliwe gospodarstwo inwestycyjne. — Wydanie ustawy mleczarskiej powinno wywrzeć dodatni wpływ na podniesienie jakości wytwarzanych produktów oraz na usunięcie wad, istniejących w zakresie obrotu temi produktami, zwłaszcza w dziedzinie eksportu.

Ponieważ jednak ustawa odsyła szereg ważnych przepisów do rozporządzeń wykonawczych, przeto analiza szczegółowa całości zagadnienia będzie możliwa dopiero po zapoznaniu się z projektami tych rozporządzeń, gdyż umożliwi to zorientowanie się w ewentualnych skutkach ustawy.

Związek Iz wysuwa np. wątpliwości co do art. 6, który mówi, że właściciel zakładu mleczarskiego obowiązany jest za nabyte surowce płacić ceny, odpowiadające rynkowej wartości sprzedawanych przez zakład przetworów, z uwzględnieniem zwykłych kosztów prowadzenia zakładu i godziwego zysku przedsiębiorcy. Pod tym względem Związek przewiduje trudności ustalenia kosztów prowadzenia zakładu, oraz godziwego zysku.

### Z higieny pracy w ogrodnictwie.

#### NIEBEZPIECZNE ZATRUCIA PRZY ZWALCZANIU SZKODNIKÓW.

Przy zwalczaniu szkodników w ogrodnictwie, używa się przeróżnych preparatów. Niektóre z tych środków są szkodliwe także dla człowieka i znane są wypadki śmiertelnych zatruczeń osób, zatrudnionych przy rozpylaniu tych środków w sadach, szkółkach i winnicach.

Jeden z takich wypadków zdarzył się niedawno w Niemczech. Pewien ogrodnik przyrządził sobie mieszaninę z mydła, wyciągu liści tytoniowych i nikotyny. Te ostatnią zakupił w pewnej firmie, polecającej w prospectach swych nikotynę, jako „środek przyszłości” przy tępieniu szkodników. Rozpuściwszy całą mieszaninę w wodzie, napełnił aparat rozpylający i udał się do winnicy.

Po 15 minutach pracy powrócił niespodziewanie do domu, skarżąc się na złe samopoczucie. Wkrótce stracił przytomność i zmarł, zanim zdołano wezwać lekarza. Prze prowadzona sekcja wykazała ciężkie zatrucie nikotyną. Nie jest to pierwszy tego rodzaju wypadek w Niemczech.

Przy stosowaniu jakiegokolwiek preparatów niszczących pasożyty, należy zachować jaknajdalej idącą ostrożność. Należy wystrzegać się zetknięcia ich ze skórą, z drugiej zaś strony należy się odpowiednio zabezpieczyć przy rozpylaniu ich, aby cząsteczki trucizny nie dostawały się do dróg oddechowych.

Poza tym należy domagać się, ażeby wszystkie sztuczne preparaty do niszczenia owadów posiadały na etykiecie odpowiednie ostrzeżenie i pouczenie, jak należy się z nimi obchodzić. Firmy, produkujące te środki zwykle skrzętnie ukrywają ich skład, ze względów reklamowych. Naraża to potem ludzi na śmiertelne zatrucia.

A więc ostrożnie przy zwalczaniu szkodników!

## Od piątku dnia 7 b. m. w kinoteatrze „UCIECHA”

Największe kino Krakowa.

Najlepsza aparatura.

Wspaniały program świąteczny komedjowy.

Wielka słynna artystka **SYLVIA SIDNEY** po raz pierwszy w komedji

## Księżniczka przez 30 dni

Wytwórnia Paramount. Reżyser Marion Gering. Ponadto

**Gloria Stuart i M. March**

w bogatym uzupełnieniu.

## Rekolekcje dla Kapłanów.

W Kolegium O. D. Jezuitów w Starejwsip. Brzozów

odbędą się trzydniowe rekolekcje dla kapłanów. Początek 1 lipca (w poniedziałek wieczorem). Zgłoszenia przyjmuje Rektor Kolegium.

## Wielki huragan w pow. limanowskim.

Kraków, 6. 6. (PAT.) W nocy z środy na czwartek przeszedł nad częścią powiatu limanowskiego gwałtowny huragan, połączony z burzą gradową. We wsi Limanowa gromada Kałina huragan zwałił kilka budynków. W jednym ze zwalonych budynków poniósł śmierć gospodarz Błażej Korras, zabity spadającymi belkami. Również w gromadzie Wysokie i Sikierczyzna huragan zwałił kilka budynków. — W gromadzie Sikierczyzna zniszczonych jest 60 proc. pól. Do wymienionych miejscowości wyjechał starosta powiatowy wraz z agronomem powiatowym, celem ustalenia rozmiaru szkód. Ubiegłej nocy przeszła również gwałtowna burza połączona z ulewą nad powiatami krakowskim i wadowickim, powodując miejscami szkody w łanach zbóż.

Tylko ta porcelana jest dowodem  
wytworzonego smaku

Gdy „C. w trójkącie“ nosi  
w swym ochronnym smaku.

## So zamknięciu kroniki

### Decyzja w sprawie „wikarówki zapadła“.

Władze Wojewódzkie otrzymały z Warszawy definitywną odpowiedź w sprawie budowy „wikarówki“. Odpowiedź jest przychylna. — W związku z tem należy się spodziewać, że budowa budynku dla Ks. Ks. Wikariuszów rozpocznie się w najbliższym czasie i szybko doprowadzona będzie do końca. W ten sposób wysiłki Komitetu parafjalnego przy kościele N. Marii Panny, zwalozane przez pewne sfery, zostaną uwieńczone pomyślnym skutkiem. Spodziewać się przytem należy, że sfery katolickie Krakowa, a w pierwszym rzędzie parafjanie poproszą z wydatną pomocą finansową, przez co umożliwią szybkie przeprowadzenie budowy.

### Komisja Min. Opieki Społecznej w Krakowie.

Na terenie Województwa Krakowskiego ba. wi od dwóch tygodni Komisja ministerjalna pod przewodnictwem zastępcy Dyr. Departamentu Min. Opieki Społecznej Br. Krakowskiego. Zadaniem Komisji jest przeprowadzenie inspekcji Wojewódzkiego Wydziału Pracy i Opieki Społ., Funduszu Pracy i Związku Międzykom. Opieki Społ. Ponadto Komisja przeprowadza badania związków samorządowych oraz instytucyj w dziedzinie opieki społ.

Zadaniem Komisji jest troska o podniesienie poziomu i pogłębienie akcji opieki społ. w granicach możliwości finansowych terenu według zasad racjonalnej oszczędności i ogólnej polityki opiekuńczej Ministerstwa. Komisja ukończy swe prace w połowie czerwca poczem wyda odpowiednie zarządzenia.

## Od piątku d. 7 bm. w teatrze świetlnym „APOLLO“

Piękno. — Czar. — Romantyzm. — Wzruszenie.

## Zywy zastaw

niezwykle ciekawe przygody z życia małej dziewczynki której wdzięk podbił serca wszystkich i utworzył jej drogę do szczęścia. Najnowsza kreacja rozkosznej, genialnej, niezrównanej, ulubienicy milionów — 5-cio letniej

SHIRLEY TEMPLE W pozostałych rolach wspólnie trio aktorskie: Dorothy Dell, Adolphe Menjou, Charles Bickford. — To najrozkoszniejsze maleństwo roztacza czar na młodych i starych.

Poranki: w sobotę 8 bm. o godz. 8 popoł., w niedzielę 9 bm. i w poniedziałek 10 bm. po dwa poranki o godz. 10 i 12. Ceny miejsc od 50 groszy.

## Deklaracja kardynała Bertrama.

Berlin, 6. 6. (PAT.) Kardynał wrocławski Bertram wydał deklarację treści następującej:

1) Stwierdza się, że uchybienie przeciwko państwu i społeczeństwu niemieckiemu potępienie się najpoważniej również ze strony kościelnej. Potępienie to powtarza się ponownie bez żadnych ograniczeń.

2) Władze kościelne, wykonywujące z urzędu swój obowiązek rozpoczną po prawnym zakończeniu procesów karnych postępowanie kanoniczne ze swej strony.

3) Nie było i nie jest zamiarem deklaracji arcybiskupiej kurji wrocławskiej zajmować sta-

## Izba Gmin uchwaliła konstytucję dla Indyj.

Londyn, 6. 6. (PAT.) Projekt konstytucji dla Indyj został wczoraj późnym wieczorem uchwalony przez Izbę Gmin wśród wielkiego entuzjazmu większości rządzącej.

Za projektem rządowym głosowało 386 posłów konserwatywnych, liberałów obu odcieni i narodowych labourzystów. Przeciwo projekowi głosowało 122 posłów, a mianowicie opozycyjna Labour Party i około 70 posłów

skrajnej prawicy i konserwatyści z Churchillem na czele.

Obecnie, po uchwaleniu projektu przez Izbę Gmin będzie on przekazany Izbie Lordów. Rząd nie obawia się jednak żadnej gwałtownej opozycji w Izbie Lordów i przekonany jest, że w ciągu najbliższych 6 tygodni projekt będzie przez Izbę Lordów zatwierdzony, poczem będzie mógł być wprowadzony w życie.

## Stalinowi wskazują drogę do rozwiązania partii komunistycznej.

Moskwa, 6. 6. (PAT.) „Prawda“ drukuje znamienny artykuł o sytuacji wewnętrznej w partii komunistycznej. Autor, kreśląc historię dotychczasowych ruchów opozycyjnych, twierdzi, że w warunkach obecnych powstanie nowej grupy opozycyjnej wewnątrz partii jest

możliwe, przyczem grupa taka mogłaby się rekrutować spośród „resztek rozbitych grup antypartyjnych, biurokratów, członków partii, którzy ulegli rozkładowi“ i t. d. Pismo twierdzi, że grupa taka działałaby konspiracyjnie, maskując swą opozycyjną tendencję.

## Zerwanie konferencji morskiej przez Niemcy.

Warszawa, 6. 6. (Telef.) Z Londynu nadeszła wiadomość, że wobec niewyraźnego stanowiska delegacji niemieckiej rokowania angielskie z Ribbentropem należy uznać za zerwane.

Z Berlina donoszą, że warunki stawiane przez Niemców w sprawie zwołania konferencji naddunajskiej są tego rodzaju, że konferencji nie będzie można zwołać.

## Panika i spekulacja guldenowa.

Warszawa, 6. 6. (Telef.) Z Gdańska donoszą: Panika guldenowa, która w ciągu ostatnich kilku dni wystąpiła na obszarze Gdańska przysporzyła wielkie zyski spekulantom walutowym w Gdańsku i w Gdyni. Pogłoska o poważnej dewaluacji guldena tak dalece owładnęła umysłami ludności gdańskiej, że posia-

dający gotówkę gdańszczanie rzucili się gromadnie na kupno walut obcych, głównie złotych polskich. Spekulanci walutowi na całym wybrzeżu wykupywali po osiemdziesiąt, siedemdziesiąt pięć a nawet siedemdziesiąt groszy polskich za gulden, gdy urzędowy stosunek wynosił złoty za gulden gdański.

## Wieś żąda reform podatkowych.

Warszawa, 6. 6. (Telef.) Centralne organizacje rolnicze otrzymują ze wsi liczne skargi w sprawie podatków. Skargi dotyczą przede wszystkim nadmiernych kosztów egzekucyjnych. Obliczono np., że ludność powiatu płońskiego płaci rocznie około pół miliona złotych zwrotu kosztów podróży egzekutorów i komorników, kar i odsetek za zwłokę. Dla uzdrowienia stosunków rolnicy domagają się zmniejszenia świadczeń podatkowych przedewszystkiem

na rzecz samorządów, zmiany ustaw skarbowych w tym duchu, by rolnicy wiedzieli zgóry, ile mają płacić podatku w danym roku, zwiększenia nadzoru nad urzędami skarbowymi, które w pogoni za wpływami podatkowymi nie zawsze trzymają się ściśle obowiązujących przepisów, wstrzymania poboru podatku dochodowego od drobnych rolników do czasu, aż gospodarstwa rolne poczną się opłacać.

## Otwarcie nadzwyczajnej sesji Sejmu i Senatu.

Warszawa, 6. 6. (Telef.) Dziś odbyły się pierwsze posiedzenia Sejmu i Senatu w czasie obecnej nadzwyczajnej sesji parlamentu. Obrady Sejmu rozpoczęły się o godz. 16.15 i trwały około 5 minut. Następnie marsz. Sejmu Świątalski zawiadomił posłów o zwołaniu nadzwyczajnej sesji, następnie wezwał Sejm do uczczenia pamięci marsz. Piłsudskiego, — nastąpiła dłuższa chwila milczenia, poczem marszałek zakomunikował izbie, że otrzymał od parlamentarów szeregu państw kondolencje z powodu zgo-

nu marsz. Piłsudskiego. Następnie sekretarz Sejmu odczytał wnioski, złożone do łaski marszałkowskiej, mianowicie trzy wnioski B. B. w sprawie ordynacji wyborczej do Sejmu, ordynacji wyborczej do Senatu i wyboru Prezydenta Rzplitej oraz wniosek P. P. S. w sprawie ordynacji wyborczej do parlamentu. Posiedzenie Komisji Konstytucyjnej Sejmu zostało wyznaczone na piątek 7 b. m. na godz. 10 rano.

Wniosek socjalistyczny wprowadza do dawnej ordynacji szereg zmian, zgodnych z obowiązującą konstytucją. Istotne znaczenie posiada art. 9, stanowiący, że liczba posłów zależna jest od liczby oddanych głosów. Na każde 25.000 ważnych głosów okręgu przypada jeden mandat poselski, a na każde 25.000 głosów zsumowanych ponad ostatnie 25.000 ze wszystkich okręgów przypada jeden mandat z listy państwowej. Art. 54 dawnej ordynacji wyborczej został uzupełniony. Komisja wyborcza nie ma prawa unieważniania takiej listy kandydatów, o co do której brak pełnomocnik listy nie został na czas zawiadomiony w myśl art. 53. Do art. 90 dochodzi ustęp 6. Protokolarne stwierdzenia reszty głosów ponad ostatnie 25.000 głosów, oraz resztek głosów przypadających na poszczególne listy ponad liczbę, które objęły przyznane tej liście mandaty, zostanie przekazane niezwłocznie do państwowej komisji wyborczej. Art. 94 mówi, że po ustaleniu wyników wyborów we wszystkich okręgach wyborczych państwowa komisja wyborcza stwierdza ogólną sumę głosów niewyzyskanych, powstałych z resztek głosów we wszystkich okręgach, ustala liczbę mandatów poselskich z listy państwowej i dolicza do niej ewentualnie obsadza mandaty z okręgów, przewidziane w ustępie 5 art. 90. Sąd Najwyższy, rozpatrując zaprotestowane lub zakwestjonowane wybory, winien je zatwierdzić najpóźniej w ciągu pół roku od dnia wniesienia protestu.

Art. 4 ordynacji wyborczej do Senatu opiekuje: wyborcy z całego obszaru Rzplitej wybierają 60 senatorów obok 30 powołanych przez

## WPISY

### Gimnazjum Żeńskie

im. św. Rodziny

w Krakowie, ulica Pędzichów 13.

przyjmuje wpisy do klasy I, II i III.

Przy Gimnazjum jest INTERNAT dla uczniów zamiejscowych.

Prezydenta Rzplitej. Z liczby 60 senatorów 59 mandatów przypadają na listy okręgowe, 7 na listy państwowe. Według art. 6 podział mandatów jest następujący: wojew. pomorskie 2 mandaty, poznańskie 4, śląskie 3, krakowskie 4, lwowskie 5, stanisławowskie 2, tarnopolskie 3, wołyńskie 2, lubelskie 3, kieleckie 5, łódzkie 5, warszawskie 4, Warszawa 3, białostockie wojew. 2, poleskie 2, nowogrodzkie 2, wileńskie 2.

Art. 14. przyznaje prawo wyborcze do Senatu tak czynne, jak i bierne wszystkim obywatelom, posiadającym prawo wyborów do Sejmu.

Wniosek P. P. S. w sprawie nowej ordynacji wyborczej podpisali również posłowie ze Stronnictwa Ludowego.

Posiedzenie Senatu rozpoczęło się o godz. 16.30 i trwało 4 minuty. Marszałek Senatu, zawiadomiwszy senatorów o zwołaniu sesji nadzwyczajnej, zakomunikował, że zwołał posiedzenie celem uczczenia pamięci marsz. Piłsudskiego. Po chwili ciszy, marszałek Raczkiewicz zakomunikował, że otrzymał kondolencje od senatorów różnych państw poczem zamknął posiedzenie.

## Mniejszość Niemiecka w Polsce stara się o mandaty.

Warszawa, 6. 6. (Tel.) Odbyło się posiedzenie rady zjednoczonych organizacji niemieckich, na którym omawiano sprawę zapewnienia poselskich i senatorskich mandatów mniejszości niemieckiej w Polsce przez nową ordynację wyborczą. W wykonywaniu przyjętych uchwał sen. Hassbach udał się do premiera i był przez niego przyjęty na dłuższej konferencji. W czasie dłuższej rozmowy sen. Haasbach przedstawił p. premierowi postulaty w sprawie uzyskania reprezentacji w przyszłym Sejmie.

### GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 6. 6. (Telef.) Giełda dewizowa: Belgja 90.45, Holandia 359, Kopenhaga 117.60, Londyn 26.33, Nowy Jork 5.32, Oslo 132.10, Paryż 34.97, Praga 22.13, Szwajcaria 173.15, Sztokholm 135.80, Włochy 43.88, Berlin 214.25, Madryt 72.51. Obroty średnie, tendencja niejednolita, dolar poza giełdą 5.30, rubel złoty 4.75, dolar złoty 9.22, marka niemiecka 133, funt szterlingów 26.40.

Papery procentowe: stabilizacyjna 64.38, inwestycyjna 103.15, premjowa dolarowa 52.65, konwersyjna 66.25, dolarowa 81.50, listy i obligacje banków państwowych bez zmian.

Akcje: Bank Polski 86.75, Cukier 31.00, Norblin 32.00, Starachowice 30.90. Tendencja mocniejsza dla pożyczek państwowych, listów zastawnych i akcji. Śląska dolarowa 73 1/3.

## Wydalenie z Francji cudzoziemców

biorących udział w spekulacji.

Paryż, 6. 6. (PAT.) Według doniesień polskiej prasy emigracyjnej wszyscy cudzoziemcy, którym udowodniono udział w spekulacjach na niekorzyść waluty francuskiej otrzymali nakaz niezwłocznego opuszczenia Francji.

## Wyrok śmierci na terrorystów macedońskich zatwierdzony.

Sofja, 6. 6. (PAT.) Najwyższy Trybunał Kacyjny zatwierdził dziś wyrok śmierci wydane na przywódców macedońskiej organizacji rewolucyjnej t. zw. S. M. R. O., Iwana Michajłowa, Kurtewa i Nastewa. Wszyscy trzej zostali skazani na śmierć za morderstwa. Kurtew i Nastew zostali ujęci przez władze bułgarskie, zaś Iwan Michajłow z żoną zbiegł do Turcji. Sądzą, że król Borys złagodzi wyrok na Kurtewa i Nastewa, zamieniając śmierć na dożywotnie więzienie.

## St. Zjed. budują wielkie bazy lotnicze.

Waszyngton 6. 6. (PAT.) Izba reprezentantów uchwaliła i wysłała do senatu projekt ustawy o utworzeniu 6 wielkich lądowych baz lotniczych na Alasce w okolicach Panamy, na Antyllach oraz w pobliżu Sianów Zjednoczonych A. P.

LUDWIK WOHL.

17

# LAWA.

Powieść współczesna.

Z wizami poszło prędzej, niż się spodziewała i było za dziesięć jedenasta, kiedy wyszła z konsulatu włoskiego:

— Jeruzolimka 86. Potem pojedziemy na lotnisko na Okęcie.

Ulice też wyglądały jakoś dziwnie. Nie tak jak zawsze. Miała wrażenie, że zapadały się za nią w nicosć.

Na Jeruzolimskiej 86 stał młody człowiek o wielkich czarnych oczach i nieprzytomnie rozglądał się na wszystkie strony.

Przy bramie na chodniku widniała walizka, widocznie pamiętająca lepsze czasy, bo z dobrej skóry, z ładnymi okuciami, teraz już bardzo podniszczona.

Prawie pięć minut siedzieli obok siebie, milcząc.

Wreszcie Malatesta otworzył usta:

— Czy pani jest zupełnie pewna...? — zapytał porywczo i nagle urwał.

— Czego?

— Czy pani jest pewna, że to nie sen? Nie mogła zdobyć się na uśmiech.

Cicho bębniła palcami po torebce, leżącej na kolanach. Po tem powiedzeniu przyspieszyła tempo, zaczęła postukiwać dość mocno, ogarnięta zakłopotaniem, które ją bardzo gniewało.

— Czy pan nie zapomniał paszportu? — zapytała, aby cokolwiek powiedzieć.

Przestraszył się i spojrzał na nią:

— Paszport? Nie, naturalnie, mam przy sobie.

— No, to dobrze... A jak się pan teraz czuje?

— O, bardzo dziękuję pani. Doskonale...  
Bardzo wyraźnie dźwięczał miękki akcent włoski.

Szczególnie, gdy mówił w podnieceniu.

— Skąd pan umie tak dobrze po polsku?

— O, *signorina*, to dawna historia.

Ciążyło jej milczenie:

— Niech pan opowie.

— Podczas wojny światowej mieszkaliśmy w majątku matki pod Neapolem. W odległości kilometra od nas, w Riano, był obóz jeńców. Oni pracowali u nas w majątku.

Było tam kilku Polaków, jeden z nich nazywał się Jan Gromolski. Bardzo lubiłem go i on mnie też lubił. Jeśli nie przychodził, to sam biegłem do obozu odwiedzić go. Kiedy zachorował, to byłem tak zrozpaczony, że ojciec postarał się, aby pozwolili przewieźć pana Jana do naszego domu. No i został u nas do końca wojny... On się uczył po włosku — ode mnie — a ja żartami zacząłem uczyć się po polsku. Podobala mi się wasza mowa, po dwóch latach znałem język o tyle, że rozmawiałem zupełnie swobodnie, mogłem czytać i nawet trochę pisać, tylko — uśmiechnął się dzieciennie — zawsze myliłem się, gdzie trzeba pisać *a* i *e* z ogonkiem, a gdzie tak, jak się wymawia.

Obiecałem panu Janowi, że jak wyrosnę, to przyjadę do Polski. Kilka lat pisałem do niego, on do mnie... — Pomilczał chwilę... — Potem w szkole miałem kolegę, syna

emigranta, zawsze rozmawiałem z nim po polsku, bywałem u nich w domu. Tak, *signorina*, czytałem Sienkiewicza, Żeromskiego, i innych... Prawie wszystko rozumiałem.

Wjechali na autostradę.

Minęli dawne lotnisko Mokotowski, stary fort, zamieniony na sad owocowy, okrążyli stary folwark i zatrzymali się przed pięknym „Portem lotniczym“.

Szary kamień, obicia mebli w odcieniu *electricque*, takie same chodniki, biały metal.

W poczekalni sporo osób, obsługa w uniformach z metalowymi guzikami.

Przy okienku informacyjnym dżubonni Anglik wypytuje, ile razy będzie musiał się przesiadać po drodze do Bagdadu.

Bagdad, Harun al Raszyd — romantyzm i nowoczesna technika zgodnie kroczą obok siebie.

Przywieźli pocztę.

Za kilka minut start wielkiego samolotu pasażerskiego, za dwadzieścia minut przylot innego.

Na prawo i na lewo od dworca olbrzymie hangary. Przed nimi i przed budynkiem środkowym, gdzie się mieszczą różne biura, poczta, telegraf, stacja meteorologiczna, urzędy celne i na piętrze gustownie urządzone restauracja z balkonem — ogromny plac, wyłożony kafkami; z czerwonych cegiełek jest ułożony kolosalny napis: „Warszawa“.

Na placu stoi w pogotowiu trzymotorowy Junkers.

Urzędnik portu lotniczego uśmiecha się:

— Pan Robowicz? Już dawno jest, pro-

szę pani, w tamtych hangarach — wskazał na prawo: — Wiem, że przygotowuje swoją maszynę.

— Dziękuję bardzo. Chodźmy, panie Malatesta.

Powietrze drgnęło i zaczęło wibrować.

Rozpiętość skrzydeł samolotu pasażerskiego jest tak wielka, że przesłania część nieba.

Zaraz odlot.

Panna Obranowska coś mówi, poruszając się wargi, ale hałas trzech śmigieł zagłusza słowa.

Idą dalej.

Kończy się plac wyłożony płytami, nogi stąpają po krótkiej, prężnej trawie.

Na polu przed bocznymi hangarami i warsztatami doświadczalnemi stoją trzy maszyny: turystyczna francuska, taka sama niemiecka i samolot Aeroklubu Warszawskiego.

— Żadna z nich — uśmiechnęła się Obranowska. — Ale niech się pan nie przestraszy, jak zobaczy naszą. Nawet przy tych maszynach wydaje się mała. Dwa razy wygrała Challenge, R. W. D. — pan słyszał prawdę? Cała jest konstrukcji polskiej i zrobiona w naszych polskich warsztatach.

Olbrzymi cień przesłonił słońce.

Przeleciał Junkers.

— Ach, tam jest Dziunio! — zawołała Natalja: — Niech pan chwilkę zaczeka, panie Malatesta.

Zbliżyła się do jakiegoś pana w skórzanym kurtce i w szarej czapce sportowej.

— Jak się masz, Dziunio! Powtarzam ci jeszcze raz i teraz w oczy, że jesteś cudowny!

(Ciąg dalszy nastąpi).

## Pieśni do N. Serca P. J. i Ducha św.!

Ewangelje i pieśni na procesję Bożego Ciała zł. — 20

FLASZA T.: Pieśni i hymny kościelne na 4

głosy mieszane. — Zeszyt IV. Pieśni do

Ducha św. — do Najśw. Sakramentu i do

Najśw. Serca P. Jezusa. — Zeszyt V. Res-

ponsorja na Uroczystość Bożego Ciała „ 3.20

OLSZEWSKI Z. X.: 9 motetów na chór męski „ 3.—

RIZZI P. B.: Tantum ergo . . . . . „ —10

poleca:

Księgarnia Krakowska, Kraków ul. św. Krzyża 13.

### Spis zapowiedzi 457/35 Zapowiedź.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1. nieznaną handlowiec Jan Paweł Witkowski zamieszkały w Poznaniu, przy Al. Marcinkowskiego 7 syn emerytowanego profesora Jana Witkowskiego i tegoż małżonki Marty z domu Ziółkowska, zamieszkałych w Toruniu, 2. niezamężna Czechna Olga Andrzejewska, bez zawodu zamieszkała w Poznaniu, ul. Podgórna 23 córka emerytowanego profesora Czesława Andrzejewskiego i tegoż małżonki Olgi z domu Koflińska, zamieszkałych w Jordanowie powiat Myślenice chcą zawrzeć związek małżeński. O jakiegokolwiek przeszkodzie należy w przeciągu 15 dni donieść niżej podpisanemu urzędnikowi stanu cywilnego. Obwieszczenie nastąpi w Poznaniu dnia 5 czerwca 1935 Urzędnik Stanu Cywilnego (—) Frydel.

**Elegancki  
Kapelusz tylko  
w Salonie Mód  
„BRONISŁAWA“  
Kraków, ul. Grodzka 45.**

**Dobra kucharka** znająca się na gospodarstwie domowym szuka posady od zaraz najchętniej na plebanję, Tarnów Szpitalna 16 II-piętro mieszkanie 9. Dla posługaczki.

**Pierwszorządna  
Pracownia Obuwia  
WL. KOWALCZYKA  
KRAKÓW  
ul. Zwierzyniecka 5.** Poleca obuwie luksusowe damskie i męskie oraz wszelkie obuwie sportowe po cenach nader niskich.

## BUDUJ KANALIZUJ

**ZNAKOMITA CEGŁA  
Cegielni w Zielonkach  
pod Krakowem.**

**rurami kamionkowemi  
Fabryki Marywil w Radomiu.**

## KUPUJ

**PŁYTY PIEKARSKIE  
i wszelkie wyroby szamotowe  
najlepszej jakości  
z fabryki Marywil w Radomiu.**

## CENTRALNE BIURA FABRYK w Zielonkach, w Radomiu i Suchedniowie Kraków, Basztowa 17.

Telefon Nr. 112-49.

**Sexy zakupnachs towaru  
powoływać się na ogłaszających się  
w „Głosie Narodu“.**

### RESTAURACJA „POD SZTUKĄ“ Kraków, ul. św. Jana L. 1.

POLECA:

Obiady na maśle z 3 dań 1 zł. — Kolacje śniadania od 50 gr. Piwo Okocimskie.

### JULJAN KURKIEWICZ KRAKÓW poleca MAŁY RYNEK 9. Na pamiątkę I. Komunii św.

OBRAZKI w przepięknym i artystycznym wykonaniu wielkość 28x19 cm. — KOLOROWE bogato złoczone sztuka groszy 20 — 25. BARNWA sepja bogato złoczone sztuka groszy 15 SEPJOWE bez złota sztuka groszy 10. CIEMNE bez złota sztuka groszy 7 1/2. RÓZANCE w różnych kolorach od zł. 2.40 za tuzin. MEDALIKI aluminiowe od zł. 2.25 za gross. ŁANCUSZKI od gr. 15 za sztukę. KSIĄŻECZKI od gr. 20. Ogromny wybór wyltwornej galanterji.

### Artysta malarz dekorator kościelny

**ZYGMUNT MILLI  
Kraków, Bonerowska 1**  
wykonuje według własnych projektów polichromje kościelne — we wszystkich technikach — po przystępnych cenach i warunkach.

### Kawiarnia Poznańska Kraków, Krowoderska 32.

Wydaje obiady z 3-ch dań po 80 gr., obiady z 2-ch dań po 70 gr. Kolacja do wyboru 50 gr. — Dla abonentów i wycieczek zniżka. — Gotowane smacznie na maśle.

### Aleksander Grabowski FABRYKA WĘDLIN

Kraków, ul. Szewska L. 16.

Telefon Nr. 104-39.

Filje: Rynek Gł. 29, telef. 177-07. Kościuszki 29, Mostowa 1.  
Katowice, ul. Szopena L. 2 (róg Stawowej).

Komornik  
Sądu grodzkiego  
w Myślenicach

Dnia 1. czerwca 1935.

Sygn. Nr. Km. 405/34.

### Obwieszczenie

Komornik Sądu grodzkiego w Myślenicach Feliks Winkler, na podstawie art. 602 K. P. C. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 12. czerwca 1935 r. o godz. 12 w Dobrezycach odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Franciszka i Kunegundy Żuławińskich, składających się z kiosku drewnianego, partelowego, otynkowanego krytego dachówką, którego oszacowanie odbędzie się przed rozpoczęciem licytacji.

Kiosk można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego w Myślenicach

(—) Feliks Winkler.

Maturyczne i dokształcające kursy

## „WIEDZA“

Kraków, ul. Bron. Pierackiego 14/1.

przygotowują na lekcjach zbiorowych w Krakowie, oraz w drodze korespondencji, zapomocą przystępnie i wyczerpująco opracowanych skryptów, programów i miesięcznych tematów, do:

1. egzaminu dojrzałości gimn.
2. egzaminu z 6-ciu klas gimn.
3. w zakresie 4-ch klas gimn.
4. egzaminu z 7-miu klas szkoły powszechnej.

UWAGA: Uczniowie kursów korespondencyjnych otrzymują co miesiąc, oprócz materiału naukowego, tematy z 8-ciu głównych przedmiotów do opracowania. Nadto obowiązkowo kollokwja (egzaminy) badają 3 razy w ciągu roku szkolnego postępy uczniów.

Wykładają wybitne siły fachowe

Oplaty b. niskie.

Prospekty darmo